

မောင်သာနိုး

နိုင်ငံရပ်ခြားကဗျာ ခံစားမှုစာစု

ဒီတစ်ယောက် သူ့ကိုယ်သူ ငှက်ထင်တယ်၊
ဒီတစ်ယောက်ကတော့ ခွေး။
ဒီတစ်ယောက် သူ့ကိုယ်သူ လူလို့ထင်နေတယ်၊
သာမန် လူပါပဲတဲ့။
ပြီး နိုးနိုးနိုးနိုးအော်ပြီးရင်း အော်နေ
တစ်နေကုန်ပါပဲ။

“အရူးများကို ရေကြည့်ခြင်း” ကဗျာမှ

MTN- 4000 Ks

ဒီတစ်ယောက် သူ့ကိုယ်သူ ငှက် ထင်တယ်၊
 ဒီတစ်ယောက်ကတော့ ခွေး။
 ဒီတစ်ယောက် သူ့ကိုယ်သူ လူလို့ ထင်နေတယ်၊
 သာမန် လူပါပဲတဲ့။
 ပြီး နိုးနိုးနိုးနိုး အော်ပြီးရင်း အော်နေ
 တစ်နေကုန်ပါပဲ။
 အရူးများကို ရေတွက်ခြင်း ကဗျာ မှ

နှစ်ကာလများ
စာအုပ်အစီအစဉ်

နိုင်ငံရပ်ခြားကဗျာ

ခံစားမှုစာစု
ဖောင်သာနိုး

နှစ်ကာလများ

အမှတ် ၁၀၄၊ အပေါ်ဆုံးထပ် (က)၊
အောင်စေယျလမ်း၊ အလုံမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

ဖုန်း - ၀၉ ၂၅ ၄၈ ၄၈ ၀၄၈

e-mail: theeras2001@gmail.com

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

နိုင်ငံရပ်ခြားကဗျာ ခံစားမှု စာစု
မောင်သာနိုး

တတိယအကြိမ်၊ ဒီဇင်ဘာ၊ ၂၀၁၈
(နှစ်ကာလများစာပေ)

ဒုတိယအကြိမ်၊ ဇူလိုင်၊ ၂၀၀၃။
(ကျောက်ဆောက်စာပေစာပေ)

ပထမအကြိမ်၊ အောက်တိုဘာ၊ ၁၉၉၄။
(ဒေါင်း စာပေ)

အုပ်ရေ - ၁၀၀၀

ထုတ်ဝေသူ ဦးစိန်ဝင်း၊ နှစ်ကာလများစာပေ (၀၀၇၄၄)၊ ၁၀၄၊ အပေါ်ဆုံးထပ် (က)၊
အောင်ဇေယျလမ်း၊ အလုံမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။ အတွင်းနှင့် အဖုံးပုံနှိပ် ဦးအေးဝင်း၊ အေးကမ္ဘာ
ပုံနှိပ်တိုက် (၀၀၂၉၀)၊ အမှတ် ၄၆၊ ၄၆ လမ်း၊ ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။ မျက်နှာဖုံး
မောင်ဒေး။ ကွန်ပျူတာစာစီ သရဖီ။ စာအုပ်ချုပ် ရွှေသမီး။

မာတိကာ

စာရေးသူရဲ့ အမှာစကား	၇
ထုတ်ဝေသူ၏ အမှာ	၁၁
I လူ (Man)	
၁။ လူမျိုး	၁၅
၂။ မနေမနား ဘဝ	၂၁
၃။ ငါ့ပြတင်းပေါက်က သစ်ပင်	၂၇
၄။ မသိကျိုးကျွန်	၃၃
၅။ တယ်ရီလမ်းက လူတွေ	၄၀
၆။ တယ်ရီလမ်းရဲ့ ခေါင်မိုးပေါ်မှာ	၄၇
၇။ ဘာကြောင့် ဘရောင်လီ ထွက်သွား	၅၃
၈။ အရူးများကို ရေတွက်ကြည့်ခြင်း	၅၉
၉။ မျိုးစေ့ဆိုင်	၆၅
၁၀။ ပျော်စံရိပ်ငြိမ် စည်းစိမ်မကွာ	၇၀
၁၁။ အာဂ မိန်းမ	၇၇
၁၂။ ရုပ်ဝါဒသမားရဲ့ ရှုထောင့်	၈၃
၁၃။ စိုးနှောင့်မိတယ်	၉၂
၁၄။ အမျိုးသမီး နှစ်ဦး	၁၀၀
၁၅။ အသက်လေးရယ်တဲ့ ရှည်စေလို	၁၀၇
၁၆။ လယ်သမားရဲ့ ဆောင်း	၁၁၅
၁၇။ ကာလ ပြောင်းပြန်	၁၂၂
၁၈။ သီချင်းလေး တကြောကြော်	၁၂၉
၁၉။ မှန်ကြည့်ရင် ငိုချင်ပါဘိ	၁၃၆

II လောက (The World)

၂၀။ တစ်ယောက်တည်း နေချင်တယ်	၁၄၅
၂၁။ မြို့ကြီးတစ်မြို့ရဲ့ သမိုင်း	၁၅၂
၂၂။ စက္ကူစလေးရဲ့ အတ္ထုပ္ပတ္တိ	၁၆၀
၂၃။ မာပါစေ ကမ္ဘာသား	၁၆၈
၂၄။ လူ့ဘုံခန်းဝါ လူ့ပြည်ရွာမှာ	၁၇၅

III မေတ္တာ (Love)

၂၅။ မိခင်ရဲ့ရင်ခွင်	၁၈၅
၂၆။ စကားလက်ဆုံ	၁၉၀
၂၇။ ရှာပုံတော် ကဗျာတစ်ပုဒ်	၁၉၆
၂၈။ မြင့်မိုရ်တောင်ဦး မကကျူးသား	၂၀၂
၂၉။ မေတ္တာရိပ် မေတ္တာခွန်အား	၂၀၉

IV ဩကာသလောက (Nature)

၃၀။ မိတ္ထီလာ ကန်တော်အောက်က	၂၁၇
၃၁။ ခါနွေဆန်းတော့	၂၂၄
၃၂။ လင်းကြက်အဆော် ကွင်းထက်မှာ	၂၃၁
၃၃။ မကြားရတဲ့ တေးဂီတ	၂၃၈
၃၄။ ရွှေပြည်ဌာန ဝေးသော်ကြောင့်	၂၄၄
၃၅။ ဘယ်သင်း သာလို့ယဉ်	၂၅၀
၃၆။ တောင်ခိုးနှင့် တိမ်	၂၅၇
၃၇။ မိုးသောက်အရက်ကျင်းချိန်	၂၆၄
၃၈။ ကျောက်စရစ်ခဲလေးရဲ့ ဂုဏ်	၂၇၂
၃၉။ လေများ	၂၇၉
၄၀။ မြို့တည်ဆောက်သူ အချို့သို့	၂၈၅
၄၁။ နှင်း	၂၉၂

စာရေးသူရဲ့အမှာစကား

ကျွန်တော်ဟာ နိုင်ငံခြား ကဗျာတွေကို ဘာသာပြန်တင်ဆက်ရာ မှာ မြန်မာလို ဘာသာပြန်ချည်း ရှင်းလင်းချက်နဲ့အတူ တင်ဆက်လေ့ ရှိခဲ့တယ်။ ဘာသာပြန်တယ်ဆိုတာ မူရင်းရဲ့ အရသာကို အပြည့်အဝ သယ်ဆောင်ပေးဖို့ ဘယ်တော့မှ မဖြစ်နိုင်ဘူးဆိုတာ ခံယူပေမဲ့ ကျွန်တော့် ရဲ့ အဓိက ရည်ရွယ်ချက်က လိုရင်းသဘောကို မြည်းစမ်းတယ်ဆိုရုံ မြည်းစမ်းကြည့်ကြစေချင်တာပဲ ဖြစ်တယ်။ ဒါတောင် လွတ်လွတ်လပ်လပ် ပြန်ဆိုနည်းမဟုတ်ဘဲ တိကျနိုင်သမျှ တိကျအောင်ပြန်တဲ့ နည်းကို သုံးခဲ့ တာပါ။ စကားလုံးတစ်လုံးရဲ့ အဓိပ္ပာယ် အရိပ်အယောင်တွေအထိ အသေး စိတ် လိုက်ပြီးကြည့်တဲ့အထိတော့ မတတ်နိုင်ဘူးလေ။ ဒါကြောင့် မူရင်း ကဗျာကို ဖော်ပြလေ့ မရှိခဲ့ဘူး။ ကျွန်တော့်ရဲ့ 'ထင်းရှူးပင်ရိပ်'မှာဆိုရင် မာတိကာထဲမှာ ကဗျာခေါင်းစဉ်တွေ ထည့်ပေးခဲ့တာကလွဲလို့ တစ်အုပ် လုံး မြန်မာလိုချည်း တင်ဆက်ခဲ့တာ ဖြစ်တယ်။

ဒါပေမဲ့ စာဖတ်ပရိသတ်ထဲမှာ လိုရင်းသဘောမျှလောက်ကို ဘာ သာပြန်ပေးတာနဲ့တင် မကျေနပ်နိုင်ဘဲ မူရင်းစကားရဲ့ အသေးစိတ်တွေ ကိုပါ လေ့လာချင်သူတွေ ပေါ်ပေါက်လာတယ်။ အထူးသဖြင့် အင်္ဂလိပ်စာ

လိုက်စားတဲ့ ကျောင်းသားတွေ ဖြစ်တယ်။ ကိုယ်တိုင်ကလည်း အင်္ဂလိပ် စာသင်တဲ့ ဆရာတစ်ဦးဖြစ်လေတော့ အင်္ဂလိပ်ကဗျာတစ်ပုဒ်ကို သင်ပြတဲ့ အခါ စကားလုံးတစ်လုံးချင်းရဲ့ အဓိပ္ပာယ် တာသွားမှုကိုပါ ရှင်းလင်းပြ တော့မှ ကျောင်းသားတွေ ကဗျာရဲ့ အရသာကို ပိုပြည့်ပြည့်စုံစုံ ခံစားနိုင် စွမ်း ရှိလာကြတာကို သဘောပေါက်နေပါတယ်။ ဒါနဲ့ ၁၉၈၈ ခုနှစ်က စပြီး 'အတွေးအမြင်'တိုက်က ထုတ်ဝေတဲ့ ဘက်စုံစာစောင်မှာ ရေးတော့ အဲဒီသဘောမျိုးဖြစ်အောင် စကားလုံးချင်း မဟုတ်တောင် စကားလုံးအတွဲ ချင်း - အစုချင်းအလိုက် ရှင်းပြတဲ့ပုံစံမျိုးနဲ့ စတင် ရေးသားခဲ့တော့တယ်။ တစ်နည်း ကဗျာကို စာနဲ့ သင်တန်းပို့ချသလို ဖြစ်သွားတာပေါ့လေ။ ဒါကို ကျောင်းသားတွေတင်မက အင်္ဂလိပ်စာတတ် ကဗျာဝါသနာပါသူ များကပါ နှစ်ခြိုက်ကြတာကို တွေ့ရတယ်။ ဒီလိုနဲ့ ဆက်ရေးလာလိုက် တာ၊ နောင် အကြောင်းကြောင်းကြောင့် 'ဘက်စုံ'စာစောင် ရပ်ဆိုင်းသွား တော့လည်း 'ရွှေဝတ်မှုန်' မဂ္ဂဇင်းမှာ အဲဒီနည်းပဲ သုံးပြီး ဆက်လက်ရေး သားခဲ့တယ်။

အခုစာအုပ်ဟာ အဲသလို 'ဘက်စုံ' နဲ့ 'ရွှေဝတ်မှုန်' တို့မှာ ကျွန်တော် ရေးသားခဲ့တာတွေကို စုစည်းထားတာ ဖြစ်ပါတယ်။

ပထမတော့ ကျွန်တော်ဟာ မူရင်းကဗျာက အင်္ဂလိပ်လို ရေးထားတဲ့ ကဗျာတွေချည်း လုပ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်နဲ့ ကျွန်တော့် စာဖတ်ပရိသတ် အများစု တတ်ကျွမ်းတဲ့ နိုင်ငံခြား ဘာသာစကားက အင်္ဂလိပ်စကားပဲ ဖြစ်နေတာကိုး။ နောက်တော့ ကျွန်တော်ဟာ မူရင်း အင်္ဂလိပ်လိုမဟုတ်တဲ့ ကဗျာများကိုလည်း တင်ဆက်ဖို့ အားထုတ်လာမိတယ်။ ဘာသာပြန်သူ အနေနဲ့ကတော့ မူရင်းဘာသာစကားကို ပိုင်နိုင်တတ်ကျွမ်းမှု လုံးဝ မရှိ ပေမဲ့ ဘာသာစကားရဲ့ သဒ္ဒါကို အလုပ်ဖြစ်ရုံသဘောလောက် သိထားရင် (a working knowledge of grammar) အဘိဓာန်ရဲ့ အကူအညီနဲ့ လိုရင်းသဘောလောက်တောက် ရိပ်ဖမ်းသံဖမ်း သိနိုင်တာကိုး။ နောက်ပြီး အင်္ဂလိပ်လို ဘာသာပြန်တွေနဲ့လည်း နှိုင်းယှဉ် ချိန်ထိုးကြည့်နိုင်သေးတာ ကိုး။ ဒီလိုနဲ့ ပြင်သစ်၊ ဂျာမန်၊ စပိန်၊ အီတလီ စတဲ့ ဘာသာစကားများနဲ့ ကဗျာများကို ကျွန်တော် ဘာသာပြန်ခဲ့တာပါ။ ရုရှားစကားကတော့

ကျောင်းတက်ပြီး သင်ထားဖူးသမို့ တော်တော်ကလေး ဘာသာပြန်ရတာ အဆင်ပြေပါတယ်။ တရုတ်နဲ့ ဂျပန် စကားလိုကျတော့ လုံးဝ မဖတ်နိုင် သမို့ အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်ကိုပဲ မှုတည်ရပါတော့တယ်။ ဘာသာပြန် အကျော်အမော်ဆိုသူများရဲ့ ဘာသာပြန်တွေကိုပဲ အားကိုးရပါတော့တယ်။ ဒါတောင် ဂျပန်မူရင်းကို ရောမအက္ခရာနဲ့ ဖော်ပြထားတာများ ကြုံရရင် အဘိဓာန်အားကိုးနဲ့ မူရင်းစာသားရဲ့ ဆိုလိုချက်အတိအကျကို မှန်းဆ ကြည့်မိသေး။

အခု စာစုထဲမှာ အများစုက အင်္ဂလိပ်လို မူရင်းရေးထားတဲ့ ကဗျာ တွေ ဖြစ်ပါတယ်။ အာဖရိကနိုင်ငံတွေက ကဗျာတွေတောင် အင်္ဂလိပ်လို ရေးထားတာ ဖြစ်တယ်။ ချက်လူမျိုးတစ်ဦးကလည်း အင်္ဂလန်မှာ အနေ ကြာပြီမို့ အင်္ဂလိပ်လို ရေးတာပါ (ရှာပုံတော် ကဗျာတစ်ပုဒ်)။ ပါဘလို နေရူဒါရဲ့ စပိန်ကဗျာ (စိုးနှောင့်မိတယ်)၊ ပိုက်ချူအီရဲ့ တရုတ်ကဗျာ (ဘယ်သင်း သာလို့ယဉ်)၊ ဟားဗတ်ရဲ့ ပိုလန်ကဗျာ (ကျောက်စရစ်ခဲ လေးရဲ့ ဂုဏ်) တို့ပဲ အင်္ဂလိပ်လို ဘာသာပြန်ကနေ မြန်မာလို ပြန်ထား တာ ဖြစ်ပါတယ်။

ကဗျာတွေကို ခုနှစ်သက္ကရာဇ်အလိုက် တန်းစီဖော်ပြသွားတာထက် အကြောင်းအရာလိုက် ခွဲခြားပေးရရင် ပိုမိုလွယ်ကူလိမ့်မယ်လို့ သဘော ရမိတယ်။ ဒါကြောင့် (၁) လူ၊ (၂) လောက၊ (၃) မေတ္တာ၊ (၄) သြကာသ လောကရယ်လို့ အုပ်စုလေးစုခွဲပြီး တင်ဆက်လိုက်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ တစ်ခုနဲ့တစ်ခု အကြောင်းအရာတွေ တစ်ပိုင်းတစ်စ ထပ်မိနေတာ (overlap) တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။ မေတ္တာဖွဲ့ဆိုတာလည်း လူအကြောင်းပဲ။ လောကဖွဲ့ထဲမှာလည်း လူတွေ ပါနေတာပဲ။ သြကာသလောကထဲမှာလည်း လူကနေ၊ လူက ခံစားပြနေတာပဲ မဟုတ်ပါလား။

ပိုက်ချူအီရဲ့ ကဗျာကလွဲလို့ ကဗျာအားလုံးဟာ အခုခေတ်ပိုင်းမှာ ရေးသားတဲ့ ခေတ်ပေါ်ကဗျာတွေချည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ပိုက်ချူအီရဲ့ ကဗျာကို ရွေးလိုက်တာကလည်း သူ့ကဗျာဟာ ရှေးကျပေမဲ့ ခေတ်ဆန်နေလို့ပါပဲ။ ကဗျာဖွဲ့စည်းပုံအရ ကြည့်ရင်လည်း လွတ်လပ်ကဗျာ (vers libre) လို့ ခေါ်တဲ့ ကာရန်မပါ၊ မကြာစနစ် မသုံးတဲ့ ကဗျာတွေက အများစု ဖြစ်ပါ

တယ်။ အချို့ ခုခေတ် ကဗျာဆရာများဟာ ရံဖန် ကာရန်စနစ်၊ မကြာစနစ်ကို သုံးတတ်ကြတယ်။ ဒါတွေကို အနည်းအကျဉ်းတော့ ဗဟုသုတ အဖြစ် သိထားသင့်တယ်။ ဒါကြောင့် သက်ဆိုင်ရာမှာ ကဗျာပဒေသကို ရှင်းပြဖို့ ကြိုးစားထားပါတယ်။ ဥပမာ 'လူမျိုး'၊ 'မနေမနား' စတဲ့ ကဗျာများ။ မြန်မာလို ဘာသာပြန်တဲ့အခါမှာ မကြာစနစ်ကို တုပလို့မရနိုင်စေကာ (ဘာသာစကား သဘာဝချင်းကမှ မတူကြဘဲကိုး) ကာရန်စနစ်ကို ရော၊ အက္ခရာအရေအတွက်ကိုပါ သူ့မူရင်းအတိုင်း ထိန်းသိမ်းဖို့ အားထုတ်ထားပါတယ်။

ဒီစာစုပါ ကဗျာဝေဖန်ချက် စာတမ်းများထဲမှာ 'လူမျိုး'၊ 'မနေမနား'၊ 'လေများ'၊ ငါ့ပြတင်းပေါက်က သစ်ပင်'၊ 'မသိကျိုးကျွန်'၊ 'မြို့တည်ဆောက်သူ အချို့သို့'၊ 'နှင်း'၊ 'တယ်ရီလမ်းက လူတွေ'၊ 'တယ်ရီလမ်းရဲ့ ခေါင်မိုးများပေါ်မှာ'၊ 'ဘာကြောင့် ဘရောင်လီ ထွက်သွား'၊ 'အရူးများကို ရေတွက်ကြည့်ခြင်း'၊ 'မျိုးစေ့ဆိုင်' တို့ဟာ 'ဘက်စုံ'စာစောင်မှာ ပထမဆုံး ဖော်ပြခဲ့တာတွေဖြစ်ပြီး ကျန်စာစုများက 'ရွှေဝတ်မှုန်' မဂ္ဂဇင်းမှာ ပါခဲ့တာတွေဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီစာစောင်၊ မဂ္ဂဇင်း အယ်ဒီတာများ၊ ထုတ်ဝေသူများကို ခုလို ပြန်လည်ကူးယူခွင့်ပေးတဲ့အတွက် ကျေးဇူးဥပကာရတင်ရှိပါကြောင်း ဖော်ပြအပ်ပါတယ်။ စုစည်းရာမှာ ကူညီခဲ့ကြတဲ့ ကိုကျော်ကြီးနဲ့ မောင်ဝံသတို့ကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ပါကြောင်း မှတ်တမ်းတင်ရပေလိမ့်မယ်။

မောင်သာနိုး

၁၅ ဇန်နဝါရီ၊ ၁၉၉၃။

ပထမအကြိမ် ထုတ်ဝေသူရဲအမှာ

နိုင်ငံရပ်ခြား ကဗျာခံစားမှု စာစုသည် ဆရာမောင်သာနိုး 'ဘက်စုံ' ဂျာနယ်နှင့် 'ရွှေဝတ်မှုန်' မဂ္ဂဇင်းတို့တွင် ဖွင့်ဆိုရေးသားခဲ့သော ဘာသာ ပြန်လက်ရာများ ဖြစ်ပါသည်။

'ဘက်စုံ' ဂျာနယ်မှာ ၁၉၈၇-၈၈ ခုနှစ်ကာလအတွင်း ဒေါင်းစာပေ (အတွေးအမြင်) မှ စာစဉ် အမှတ် ၁၄ အထိ ထုတ်ဝေခဲ့သော စာစောင် ဖြစ်ပါတယ်။ ထိုစဉ်က ဆရာမောင်သာနိုးသည် ထုတ်ဝေသူနှင့် တိုင်ပင် ၍ 'အင်္ဂလိပ်ကဗျာ မြည်းစရာ' ခေါင်းစဉ်ဖြင့် တစ်ပါဒချင်း၊ စာတစ်လုံး ချင်း ရှင်းလင်းဖွင့်ဆို၍ ရေးသားတင်ပြခဲ့ရာ စာဖတ်ပရိသတ် (အဓိက အားဖြင့် အင်္ဂလိပ်စာပေ လေ့လာလိုက်စားသူများ) အထူးနှစ်သက် ကျေနပ်ကြကြောင်း သိရှိခဲ့ရပါသည်။

ထို့နောက် 'ရွှေဝတ်မှုန်' မဂ္ဂဇင်း ထွက်သောအခါ ဆရာမောင်သာနိုး သည် အင်္ဂလိပ်ကဗျာများသာမက နိုင်ငံရပ်ခြား အနုအပြားမှ ထင်ရှား သော ကဗျာများကိုပါ တစ်ပါဒချင်း အဓိပ္ပာယ်ရှင်းလင်းဖွင့်ဆို၍ ခံစားမှု ရသပေါ်အောင် ဆက်လက်ကြိုးစားပြန်ဆို တင်ပြခဲ့ပါသည်။

ရွှေဝတ်မှုန်မဂ္ဂဇင်းပါ ဆရာမောင်သာနိုး၏ နိုင်ငံရပ်ခြား ကဗျာ

mgyoe.com

ခံစားမှုကဏ္ဍသည် အင်္ဂလိပ်စာပေ လေ့လာလိုက်စားသော စာဖတ်ပရိသတ်များ လစဉ်စောင့်၍ ဖတ်ကြရသော စာပေလက်ရာတစ်ခု ဖြစ်လာခဲ့ပါသည်။ သို့ဖြစ်ရာ နိုင်ငံခြားကဗျာများ၏ ရသကို အနီးစပ်ဆုံး ထိတွေ့ခံစားလိုကြသော ကဗျာချစ်သူများနှင့် အင်္ဂလိပ်စာပေ၏ အလှအပများကို အနုစိတ် လေ့လာလိုကြသော စာဖတ်ပရိသတ်များအတွက် တစ်စုတစ်ပေါင်းတည်း ဖတ်ရှုနိုင်ကြစေရန် ဤစာစုကို ထုတ်ဝေလိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ရန်ကုန်မြို့

၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၆ ရက်။

♁
(Man)

NATIONALITY

I have grown past hate and bitterness,
I see the world as one,
Yet, though I can no longer hate,
My son is still my son,
All men at God's round table sit,
And all men must be fed,
But this loaf in my hand,
This loaf is my son's bread.

Mary Gilmore

လူမျိုး

မဂ္ဂဇင်းတချို့မှာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အနောက်တိုင်းကဗျာ မိတ်ဆက် စာများကို ဖတ်ပြီး မိတ်ဆွေအချို့က အင်္ဂလိပ်မူရင်းပါ ထည့်ပေးစမ်း ပါလို့ ပြောလေ့ရှိကြတယ်။ ကျွန်တော်ဟာ အင်္ဂလိပ်လို တစ်ခုတည်းက လုပ်နေတယ်ဆိုရင်တော့ သူတို့ ပြောသလို ဟုတ်တာပလေ။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်က ပြင်သစ်၊ ဂျပန်၊ ရုရှ၊ စပိန်၊ အီတာလျံ စတာတွေကိုပါ လုပ်နေတာ ဖြစ်လေတော့ ဘယ်လိုလုပ် မူရင်းထည့်မလဲ။ ကျွန်တော် အကူအညီယူတဲ့ အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်များကလည်း တစ်မူတည်းမဟုတ်၊ သုံးလေးမူကနေ ယူနေတာ ဖြစ်တယ်။ ခုတော့ အင်္ဂလိပ်ကဗျာချည်းပဲ တင်ဆက်မှာမို့ မူရင်းထည့်ပေးပါ့မယ်။

ပထမဆုံးကဗျာရဲ့ အသံစနစ်ကို ကြည့်ကြရအောင်။ အင်္ဂလိပ် ကဗျာဆိုတာ ဂရသံ(တခြား အက္ခရာတွေထက် ခပ်ကျယ်ကျယ် ရွတ်ရတဲ့ အသံ) (stressed Syllable) နဲ့ လဟုသံ (သာမန်ကာလျှံကာ ဖော့ပြီး ရွတ်ရတဲ့ အက္ခရာအသံ) (unstressed syllable) တို့ကို အမျိုးမျိုး အလှယ်လှယ် တွဲပြီး ရစ်သမ်ဖော်ကျူးကာ ရေးဖွဲ့ရတာ ဖြစ်တယ်။ ရှေးကဗျာများမှာတော့ ဒီဂရလဟု (ဝါ) လဟု -ဂရ အတွဲဟာ တစ်ပြေးညီ ညီ ပုံစံချပြီး ရေးဖွဲ့ရတာဖြစ်တယ်။ Metrical (မတြာစနစ်) လို့ ခေါ်

တယ်။ ခုခေတ်မှာတော့ အဲသလိုကွက်တိ မဟုတ်တော့ဘဲ စကားပြော
သလို ရစ်သမ်ဖော်ကျူးကြတော့တယ်။ ခုပေးထားတဲ့ ကဗျာဟာ ရှေးရိုး
မကြာစနစ်ကို လိုက်ထားပေမဲ့ လုံးဝ တစ်သဝေမတိမ်းတော့ မဟုတ်ဘူး။
နည်းနည်း လျော့ရဲထားတာကို တွေ့ရလိမ့်မယ်။

သူ သုံးထားတဲ့ မကြာက လဟု-ဂရ နှစ်အက္ခရာကို တစ်ဂိုဏ်း
ယူတဲ့ Iambus (အင်္ဂလိပ်လို အသံထွက်လျှင် အိုင်ယမ်ဘော့စ်၊ မြန်မာမှု
ပြုလျှင် ဣယမ္မ) ဂိုဏ်း ဖြစ်တယ်။ တစ်ပါဒမှာပါတဲ့ ဂိုဏ်းတွေကို မျဉ်း
ခြားပြရလျှင် ...

I see. / the world / as one

လ ဂ လ ဂ လ ဂ

ဒီပါဒမှာ သုံးဂိုဏ်းပါနေတာ တွေ့ရမယ်။ တတိယ ပါဒကို ကြည့်
လျှင်တော့ ... Yet though/I can/no long/er see ရယ်လို့ လေးဂိုဏ်း
(အက္ခရာ ရှစ်လုံး) ပါနေတာ တွေ့ရလိမ့်မယ်။ ဒါပေမဲ့ ပထမပါဒကို
ပြန်ကြည့်လျှင် ... I have grown/past hate/and bit/ terness ရယ်လို့
အက္ခရာ ကိုးလုံး ဖြစ်နေတာ တွေ့ရမယ်။ ဒီအခါမှာ တတိယ ပါဒကို
ထောက်ပြီး အက္ခရာတစ်လုံး ပိုထားတာလို့ ကဗျာဖတ်သူက သိတတ်ရတယ်။
အလားတူ သတ္တမပါဒ ကျပြန်တော့ အက္ခရာနှစ်လုံး လျော့နေတာ နား
လည်ရမယ်။

အဲဒါကြောင့် သူ့ကဗျာကိုဖတ်လျှင် ရှေးကဗျာရွတ်နည်းအတိုင်း
ဖတ်လို့မရဘဲ စကားပြောရစ်သမ်နဲ့သာ ရွတ်ရလိမ့်မယ်လို့လည်း သိထား
ရမယ်။ ဥပမာ-ပထမပါဒဟာ ness ကို ဂရသံနဲ့ ရွတ်စရာမလို၊ တတိယ
ပါဒက can ကိုလည်း ဂရသံပေးစရာမလို စသဖြင့်။

ကဗျာကို ကာရန်နဲ့ ရေးထားတယ်။ ဒုတိယပါဒနဲ့ စတုတ္ထပါဒ
(one နဲ့ son)၊ ဆဋ္ဌမပါဒနဲ့ အဋ္ဌမပါဒ (fed နဲ့ bread) ကာရန်ညီကြ
တယ်။ ဒီကာရန်ယူနည်းကို abcd စနစ်လို့ သင်္ကေတပြရတယ်။

အဓိပ္ပာယ်ကို ကြည့်ရအောင်။ ခေါင်းစဉ်က Nationality တဲ့။
'လူမျိုး' လို့ အကြမ်းဖျင်း မြန်မာလို ပြောရမှာပဲ။ ဒီခေါင်းစဉ်ဟာ ကဗျာ
တစ်ပုဒ်လုံးရဲ့ ဆိုလိုချက်အတွက် အရေးကြီးကြောင်း သတိပြုပါလေ။

I have grown past hate and bitterness. ငါဟာ အမုန်းတို့၊ နာကြည်းစိတ်တို့ကို ကျော်လွန်ကာ ကြီးရင့်လာခဲ့ပြီတဲ့။ bitterness ဟာ hate နဲ့ အဓိပ္ပာယ်တူ စကားလုံးလို့ ယူဆလည်း ရပါတယ်။ လေးနက်အောင် တွဲသုံးတယ်ပေါ့။ ဒါမှမဟုတ် hate က မုန်းတာ၊ bitterness က မတရားမှုတစ်ခုကြောင့် နာကြည်းနေတာလို့ ယူဆနိုင်ပါတယ်။ ဘာကို မုန်းတာလဲ။ ခေါင်းစဉ်က Nationality လို့ အမည်ပေးထားလေတော့ လူမျိုးရေးအရ မုန်းတာ၊ လူမျိုးတစ်မျိုးအပေါ် နာကြည်းနေတာလို့ ကောက်ရပေလိမ့်မယ်။ အရင်တုန်းကတော့ သူ့မှာ ဒီလို လူမျိုးချင်း မုန်းတီးစိတ်တွေ ရှိခဲ့ပေမဲ့လည်း ခုတော့ အသက်ကြီးလာပြီမို့ ငယ်ငယ်တုန်းကလို ချမယ်၊ တိုက်မယ် ဆိုတာမျိုးတွေ မရှိတော့ပါဘူး။ စိတ်ဓာတ်ပျော့ပျောင်းလာပြီ။ ရင့်ကျက်လာပြီလို့ ဆိုလိုတယ်။

I see the world as one ကမ္ဘာကြီးကို တစ်ခုတည်းလို့ပဲ မြင်ပါတယ်တဲ့။ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ လူမျိုးအသီးသီးဟာ အတူတူပဲပေါ့။ ညီအစ်ကိုတွေ ချည်းပဲပေါ့။

Yet ဒါပေမဲ့လို့ ... တဲ့။

though I can no longer hate ငါ့မှာ အမုန်းတရား (လူမျိုးရေး မုန်းတီးစိတ်) မရှိတော့ပေမဲ့လည်း ... တဲ့။ (အင်္ဂလိပ်လိုမှာက hate ကို verb လို့ သုံးထားတာ။ အတိအကျဆိုလျှင် 'ငါ မမုန်းတော့ပေမဲ့' ဖြစ်မယ်။ မြန်မာလို မကောင်းဘူး။ ဒါကြောင့် ပြင်ရေးလိုက်ရတယ်)

My son is still my son ငါ့သားဟာ ငါ့သားပါပဲတဲ့။

All men at God's round table sit လူအားလုံးဟာ ဒေဝ (ထာဝရဘုရားလည်း ခေါ်ကြရဲ့) ရဲ့ စားပွဲဝိုင်းမှာ ထိုင်နေကြတယ်တဲ့။ စားပွဲဝိုင်းဆိုတာ ရှေးရှေးက အင်္ဂလိပ်ဘုရင်ကြီး အာသာ ထွင်ခဲ့တာပဲ။ သူ့သူရဲကောင်းတွေကို အဆင့်အတန်း မခွဲခြားစေဘဲ တစ်တန်းတစ်စားတည်း ထိုင်ကြရစေဖို့ စားပွဲဝိုင်းကို အာသာဘုရင် ထွင်ခဲ့တယ်လို့ ဆိုတယ်။ ခုခေတ်မှာလည်း 'စားပွဲဝိုင်း

ညီလာခံ' စသဖြင့် သုံးကြတယ်။ ဖန်ဆင်းရှင် ဒေဝရဲ့ ရှေ့တော်
မှောက်မှာ လူအားလုံး အတူတူပါလို့ ဆိုလိုတာ ဖြစ်တယ်။

And all men must be fed လူအားလုံးကို အစာကျွေးရလိမ့်မယ်တဲ့။
လူချင်း အတူတူပဲမို့ စားတော့လည်း အတူတူ ဝေစားမျှစား
ပြုရလိမ့်မယ်လို့ ဆိုလိုတာဖြစ်တယ်။

But this loaf in my hand ဒါပေမယ့် ငါ့လက်ထဲက ဒီပေါင်မုန့်ဟာ
This loaf is my son's bread ဒီပေါင်မုန့်ဟာ ငါ့သား စားစရာပဲ
ဖြစ်တယ်တဲ့။

အခု အဲသလို ပါဒလိုက် သာဘာပြန်ထားတာကို သူ့မူရင်း
အင်္ဂလိပ်နဲ့ ပုံစံတူနိုင်သရွေ့ တူအောင် ကဗျာပြုရလျှင် -

လူမျိုး

အမုန်း ဒေါသ ငါ လွန်ခဲ့ပြီ။
ကမ္ဘာတစ်ခုတည်း မြင်ရဲ့။
ဒါပေမဲ့၊ ငါ မမုန်းတော့ပေမဲ့
ငါ့သားဟာ ငါ့သားကွယ်။
လူအားလုံး နတ်စားပွဲဝိုင်းမှာ ထိုင်၊
လူအားလုံး ကျွေးရလိမ့်၊
ငါ့လက်ထဲက မုန့်ကတော့၊
ငါ့သားပဲ စားရလိမ့်။

ကဗျာမှာ အနက်အဓိပ္ပာယ်ဟာ နှစ်မျိုး ရှိတတ်တယ်။ အပေါ်ယံ
အဓိပ္ပာယ်နဲ့ အတွင်းသား အဓိပ္ပာယ်။ အခု ကဗျာရဲ့ အပေါ်ယံ အဓိပ္ပာယ်
ကို သိရပြီးတဲ့နောက် အတွင်းသားအဓိပ္ပာယ်ဟာ မခဲယဉ်းလှတော့ပါဘူး။
သူ့သားလို့ သူ ပြောနေတာဟာ သူ့လူမျိုး၊ သူ့တိုင်းပြည်ကို ဆိုလိုတာ
ဖြစ်ကြောင်း လွယ်လွယ်နဲ့ပဲ သိနိုင်ပါလိမ့်မယ်။ ဒီတော့ ကဗျာဆရာ
ပြောချင်တဲ့ သဘောက သူဟာ ငယ်စဉ်ကလို လူမျိုးရေး မုန်းတီးစိတ်တို့၊

အာဃာတတို့ မရှိတော့ပါဘူး။ လူမျိုးအားလုံး အတူတူပဲ။ လူမျိုးအားလုံး ချစ်ချစ်ခင်ခင် သင့်သင့်မြတ်မြတ် နေကြရမယ်ဆိုတာကို သဘောပေါက် သိမြင်လာပါပြီ။

ဒါပေမဲ့ လက်တွေ့ အရေးကြီးလာလျှင်တော့ မိမိလူမျိုးကိုပဲ ဦးစား ပေးရလိမ့်မယ်။ မိမိလူမျိုး ကောင်းစားရေး၊ မိမိတိုင်းပြည် ကြီးပွားရေးကိုပဲ အားထုတ်ရမယ်လို့ ဖြစ်တယ်။

ဒါဖြင့် ကဗျာကပြောနေတဲ့ 'ငါ' ဆိုတာ ဘယ်သူလဲလို့ တစ်ဆင့် တက်ပြီး စဉ်းစားကြရအောင်။ ကဗျာရဲ့ 'ငါ'ဟာ ကဗျာဆရာတစ်ဦး တည်း မဟုတ်တာကို သိရမယ်။ ခင်ဗျား၊ ကျွန်တော်၊ အားလုံး ဖြစ်နိုင်တာ ချည်းပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ သူ့ကဗျာရဲ့ ခေါင်းစဉ်ကို ထောက်ချင့်လိုက်တော့ ခင်ဗျား ကျွန်တော် ပုဂ္ဂလိကဆိုတာထက် ကမ္ဘာ့အတိုင်းအတာနဲ့ ပြောချင် တာပါလားလို့ ရိပ်စားမိနိုင်တယ်။ ကမ္ဘာ့ အဖြစ်အပျက်တွေကို စိတ်ဝင် စား၊ လေ့လာနေသူ ဖြစ်ခဲ့လျှင် ကဗျာဆရာပြောတဲ့ 'ငါ'ဟာ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံ ကြီးတွေကို ပြောတာလို့ နားလည် သဘောပေါက်လာနိုင်ပါလိမ့်မယ်။ အတိတ်ကမ္ဘာသမိုင်းကိုပဲ ကြည့်ကြည့်၊ ပစ္စက္ခ ကမ္ဘာ့ရေးရာတွေကိုပဲ လေ့လာ လေ့လာ၊ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံကြီး တချို့ဟာ သူတို့ကိုယ်သူတို့ ကမ္ဘာ နိုင်ငံငယ်လေးတွေရဲ့ ကယ်တင်ရှင်ကြီး၊ ကူညီအားပေးသူကြီး၊ မဟာမိတ် ကြီးရယ်လို့ တယ်လုပ်ချင်ကြတာကိုး။ ဘယ်အမျိုးသားတွေရဲ့ လွတ်မြောက် ရေးကို ကျွန်တော်တို့က ထောက်ခံအားပေးပါတယ်။ ဘယ်တိုင်းပြည် တွေရဲ့ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို ကူညီပါတယ်။ ငြိမ်းချမ်းရေး၊ အမျိုးသား လွတ်မြောက်ရေး၊ ဒီမိုကရေစီရေး ဘာညာ စသဖြင့် တယ် အာပေါင်အာရင်း သန်ကြသကိုး။ ဒါတွေဟာ တကယ်ပဲလား။ တကယ်ကို အမျိုးသား လွတ်မြောက်ရေး၊ ဒီမိုကရေစီရေး ဖွံ့ဖြိုးရေးတွေမှာ စေတနာသန့်သန့်နဲ့ ကူညီမှာတဲ့လား၊ မကူညီပါဘူး။ သူတို့တိုင်းပြည်၊ သူတို့လူမျိုးရဲ့ အကျိုး စီးပွားကိုသာ သူတို့ လုပ်ကြမှာပါ။ လုပ်နေကြတာပါ။ သူတို့ နိုင်ငံကြီး တွေ မြောက်ပေးသမျှ၊ ပါးစပ်နဲ့ ကူညီသမျှ အဟုတ်မှတ်လျှင် မှားလိမ့် မယ်လို့ ကဗျာဆရာက သတိပေးနေတာ ဖြစ်ပါကြောင်း။

PEOPLE WHO MUST

I painted on the roof of a skyscraper.
I painted a long while and called it a day's work.
The people on a corner swarmed and the traffic cop's
whistle never let up all afternoon.
They were the same as bugs, many bugs on their way —
Those people on the go or at a standstill,
And the traffic cop a spot of blue, a splinter of brass,
Where the black tides ran around him.
And he kept the street. I painted a long while.
And called it a day's work.

Carl Sandburg

မနားမနေဘဝ

ဒီလို ကဗျာမျိုးကို လွတ်လပ်ကဗျာ (vers libre) လို့ ခေါ်တယ်။ ရှေးရိုးကဗျာလို မကြာစနစ်ကို မသုံးဘဲ စကားပြောရစ်သမ်ကို သုံးတဲ့ ကဗျာမျိုး၊ ပါဒအရေအတွက် ပါဒတစ်ခုမှာပါတဲ့ အက္ခရာအရေအတွက် တို့မှာ တိတိကျကျ သတ်မှတ်ချက်မရှိတဲ့ ကဗျာမျိုးပါပဲ။ ကြိုက်ရာ ပါဒ တစ်ခုကို ယူကြည့်ပါလေ။ လဟုဂရ၊ လဟုဂရ၊ သို့မဟုတ် ဂရလဟု၊ ဂရလဟု ဆိုတဲ့ တစ်ပြေးညီညီ သတ်မှတ်စီစဉ်ထားတာ မရှိတော့ပါဘူး။ ပါဒအမှတ် ၁ ကို ကြည့်ရအောင်။ ဂရသံထားရမယ့် နေရာတွေကို စာလုံး စောင်းနဲ့ ပြလိုက်မယ်။

I painted on the roof of a sky/scraper နှစ်လုံးတစ်တွဲ၊ နှစ်လုံးတစ်တွဲ သွားမှာလိုလိုနဲ့ မသွားဘဲ ဖြစ်နေတာကို တွေ့ရလိမ့်မယ်။ ဒါ စကားပြောပုံစံပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ ယေဘုယျတော့ နိမ့်မြင့်သံ ညီလူနီး ဖြစ်နေတာကို တွေ့ရတယ်။ အင်္ဂလိပ် စကားပြောတာကလည်း အဲဒီအတိုင်း ပါပဲ။ နောက်ပါဒများကို ဆက်လေ့လာကြည့်လျှင် ပိုသဘောပေါက်လိမ့် မယ်။

ကဲ ... အခု အဓိပ္ပာယ်ကို ကြည့်ကြရအောင်။

ခေါင်းစဉ်က People Who Must တဲ့။ must ဆိုတာ ကြိယာ ထောက်မျှ ဖြစ်တယ်။ နောက်က ကြိယာပြည့်တစ်လုံး ဖြည့်လျက် ပါရမယ်။ must go, must work စသည်ဖြင့်။ အခု မပါဘူး။ တမင်တိုးလိုးတန်းလန်း လုပ်ထားတယ်။ စာဖတ်သူက ကိုယ် ထည့်ချင်ရာ ကြိယာတစ်ခုခုထည့်ပြီး ခံစားကြည့်ရုံပဲ။ သွားရလာရ၊ အလုပ်လုပ်ရတာကို အဓိပ္ပာယ်ထွက်တဲ့ စကားလုံးတစ်ခုခုသာ ဖြစ်နိုင်တယ် ဆိုတာကို သဘောပေါက်နိုင်တယ်။ သူ့ ကဗျာစာသားကို အစအဆုံး ဖတ်ကြည့်လိုက်တော့မှ အရသာရှိလိုက်တဲ့ ခေါင်းစဉ်ကလေးဆိုတာကို သဘောပေါက်လာလိမ့်မယ်။

I painted on the roof of a skyscraper ငါ မိုးထိတိုက်ကြီး ခေါင်မိုးပေါ်မှာ ပန်းချီဆွဲနေတယ်တဲ့။ တကယ် ဆေးနဲ့ ပိတ်ကားနဲ့ ပန်းချီဆွဲတာလည်း ဖြစ်နိုင်တယ်။ ကဗျာဆရာက စကားလုံးတွေနဲ့ ပန်းချီခြယ်နေတာလည်း ဖြစ်နိုင်တယ်။ ကြိုက်သလို ယူဆပါလေ။

I painted a long while အကြာကြီး ဆွဲတာတဲ့။ and called it a day's work တော်လောက်ပြီ။ နားဦးမယ်လို့ အောက်မေ့မိသတဲ့။ အင်္ဂလိပ်စကားမှာ idiom ရှိတာက call it a day ပါ။ အလုပ်လုပ်တာ တော်လောက်ပြီလို့ အဓိပ္ပာယ်ထွက်တယ်။ ဒါကိုပဲ တိုးချဲ့ပြီး ကဗျာဆရာက called it a day's work လို့ ရေးလိုက်တာပါ။

the people on a corner swarmed ထောင့်တစ်ထောင့်မှာ လူတွေ စုပြုံ အုံ့ဖွဲ့နေတော့တယ်တဲ့။

and the traffic cop's whistle never let up all afternoon ယာဉ်ထိန်းရဲသားရဲ့ ဝီစီသံဟာ တစ်ညနေလုံး ရပ်တယ်ကို မရှိတော့ဘူးတဲ့။

They were the same as bugs, many bugs on their way သူတို့ဟာ ပိုးမွှားတွေ၊ ချီတက်လာနေကြတဲ့ ပိုးမွှားအမြောက်အမြားနဲ့ အတူတူပါပဲတဲ့။ ဒီနေရာမှာ အင်္ဂလိပ်စကားချင်း တူပေမဲ့ ဗြိတိသျှနဲ့ အမေရိကန် အသုံးအနှုန်းချင်း မတူညီတာကို သတိပြုပါလေ။ ဗြိတိသျှ

အင်္ဂလိပ်စကားမှာ bug ဆိုတာက ကြမ်းပိုးလို ညစ်တီးညစ်ပတ် အိမ်မှာ ကြမ်းမှာ ပေါက်ဖွားတဲ့ သွေးစုပ်အကောင်အလေးများကို သာ ခေါ်တာ။ အမေရိကန် အင်္ဂလိပ်စကားမှာတော့ အပင်တွေကို ကိုက်စားဖျက်ဆီးတတ်တဲ့ အင်းဆက်ပိုးမွှား မှန်သမျှလိုလိုကို ခေါ်တယ်။ ကားလ်ဆဲန်ဒဘာ့ဂ်က အမေရိကန်စာဆို ဆိုတော့ ပိုးမွှားလို့ နားလည်ရမယ်။

Those people on the go or at a standstill သွားလာလှုပ်ရှားနေတဲ့၊ ငြိမ်ရပ်နေတဲ့ ဒီလူတွေတဲ့၊ ဒီပါဒဟာ အထက်က ပါဒနဲ့ပေါင်းပြီးမှ တစ်ဝါကျ ဖြစ်တယ်။

They were the same ကနေ standstill အထိ နှစ်ပါဒ ပေါင်းလိုက်တော့မှ ‘သွားလာနေတဲ့၊ ရပ်နေတဲ့ ဒီလူတွေဟာ ပိုးမွှားတွေနဲ့ အတူတူပါပဲ’ လို့ ဖြစ်သွားတယ်။

And the traffic cop a spot of blue, a splinter of brass ယာဉ်ထိန်း ရဲသားကြီးဟာ အပြာစက်တစ်စက်၊ ကြေးဝါအပိုင်းအစ တစ်စမျှ သာတဲ့။ ကဗျာဆရာဟာ မိုးထိတိုက်ကြီး ခေါင်မိုးပေါ်က ဆိုတာကို သတိပြုပါလေ။ အပြာရောင် ယူနီဖောင်းနဲ့ ရဲသားကြီးကို အပြာစက် တစ်စက်ပဲ မြင်ရတော့တာပေါ့။ သူ့ကြယ်သီး၊ ခါးပတ်ခေါင်း စသည်က ကြေးဝါ၊ ဒါကြောင့် ကြေးဝါအပိုင်းအစလို့ ဖွဲ့တယ်။ မြန်မာလိုမှာတော့ ‘အပိုင်းအစ’ ဆိုတဲ့ စကားလုံးက အားပျော့နေ တယ်။ splinter ဆိုတာက ခုတ်လိုက်ခွဲလိုက်လို့ ပဲ့ထွက်လာတဲ့ ချွန်ချွန် အပိုင်းအစကို ပြောတာ။ ဘာသာပြန်ဟာ မူရင်းကို လိုက် မမီတော့ဘူး။

Where the black tides ran around him.

And he kept the street ဒီရေအနက်တွေက သူ့ပတ်လည်မှာ စီးဆင်း သွားရာ သူက လမ်းမကြီးကို ထိန်းသိမ်းနေရာမှာတဲ့။ ဒီနှစ်ပါဒကို အထက်ပါဒ (And the traffic cop စတဲ့ ပါဒ) နဲ့ ပေါင်းလိုက် ပါလေ။ ဝါကျ ပြည့်စုံသွားလိမ့်မယ်။ ဒီရေအနက်တွေ သူ့ဝန်းကျင် မှာ စီးဆင်းသွားရာလမ်းကို သူ ထိန်းနေရာမှာ ရဲကြီးဟာ အပြာ

စက် တစ်စက်မျှသာ ... လို့ ဖြစ်သွားလိမ့်မယ်။ လူတွေကို 'ဒီရေ
 အနက်'လို့ သုံးထားတဲ့ နိမိတ်ပုံရဲ့ ထိမိသွားပုံကို ဆင်ခြင်ပါလေ။
 I painted a long while/And called it a day's work ငါအကြာကြီး
 ပန်းချီဆွဲနေခဲ့တာ၊ တော်လောက်ပြီ၊ နားဦးမယ်တဲ့။

သာမန်ကာလျှံကာ အပေါ်ယံကြော ကြည့်လိုက်လျှင်တော့ ဒီကဗျာ
 ဟာ ရွှေမြို့တော်မှာ လူတွေစည်ကားနေပုံကို ဖွဲ့ထားတာပဲလို့ ဆိုရုံရှိတာ
 ပဲပေါ့။ ဒါပေမဲ့ သူ့ခေါင်းစဉ်တပ်ထားပုံရယ်၊ called it a day's work
 လို့ နှစ်ခါထပ်ကျော့ပုံရယ်ကို ထည့်သွင်း စဉ်းစားကြည့်လိုက်မယ် ဆို
 လျှင်တော့ လူစည်ကားတာ၊ ပျားပန်းခတ်မျှ သွားလာလှုပ်ရှားနေရတာ
 မျှကို သရုပ်ဖော်တာထက် ပိုနေကြောင်း သိလာလိမ့်မယ်။ I painted
 a long while and called it a day's work ... ငါကသာ အကြာကြီး
 ပန်းချီဆွဲခဲ့ပြီပဲ၊ တစ်နေ့တာအလုပ် တော်လောက်ပြီ၊ ရပ်ဦးမှ ဖြစ်မယ်လို့
 ဆိုနေတယ်။ တကယ်ကတော့ တော်လို့ မရပါကလား။ ရပ်လို့ မရပါ
 ကလား။ ဆက်လက် သွားနေရဦးမှာ၊ လှုပ်ရှားနေရဦးမှာပါလား။ ဘဝ
 ဆိုတာ ဒီလို အဆက်မပြတ် သွားလာလှုပ်ရှားနေတာပါကလား ဆိုတဲ့
 အသိကို တစ်စုံစီမံ အကြောထဲ အခြင်ထဲ ခံစားလာရတယ်။ ဒီသဘောကို
 ခေါင်းစဉ် People Who Must က ပြနေတယ်။ 'မနေမနား တစ်သွားတည်း
 သွားရတာ'ဆိုတဲ့ ဘဝသံသရာ သီချင်းစာသားနဲ့ ဆင်တယ်။ ထပ်တူတော့
 မဟုတ်ဘူး။ ဘဝသံသရာက သံသရာကို ပြောတာ။ ဆန်ဒဘဒ္ဂင်ကတော့
 ခုဘဝကိုပဲ 'မနေမနား တစ်သွားတည်း သွား' နေရတာပါတဲ့။

- ရမယ့်လူတွေ

ငါ မိုးထိတိုက်ကြီး ခေါင်မိုးပေါ် ပန်းချီဆွဲတယ်။
 ငါ အကြာကြီး ဆွဲပြီး တော်လောက်ပြီ ဆုံးဖြတ်ခဲ့။
 ထောင့်တစ်ထောင့်မှာ လူတွေ အုံဖွဲ့၊ ယာဉ်ထိန်းရဲရဲ့ ဝီစီသံ တစ်ညနေလုံး
 မစဲတော့ဘူး။

ပိုးမွှားတွေနဲ့ အတူတူပါပဲ၊ ချီတက်လာနေတဲ့ ပိုးမွှားတွေ -
 အဲဒီ သွားလာနေ၊ ငြိမ်ရပ်နေတဲ့ လူတွေ။
 ယာဉ်ထိန်းရဲ့ အပြာတစ်စက်၊ ကြေးဝါအစ တစ်စ။
 ဒီရေအနက်ရောင် သူ့ပတ်လည် စီးဆင်းနေ
 သူ လမ်းမကြီးကို ထိန်း၊ ငါ အကြာကြီး ပန်းချီဆွဲ၊
 ပြီး တော်လောက်ပြီ ဆုံးဖြတ်ခဲ့တယ်။

ကားလ် ဆန်ဒဘာဂ်

TREE AT MY WINDOW

Tree at my window, window tree,
My sash is lowered when night comes on;
But let there never be curtain drawn
Between you and me.

Vague dream-head lifted out of the ground.
And thing next most diffuse to cloud,
not all your light tongues talking aloud
Could be profound.

But tree, I have seen you taken and tossed,
And if you have seen me when I slept.
You have seen me when I was taken and swept
And all but lost.

That day she put our heads together,
Fate had her imagination about her,
Your head so much concerned with outer,
Mine with inner, weather.

Robert Frost

ငါ့ပြတင်းပေါက်က သစ်ပင်

Tree at my window, window tree ငါ့ပြတင်းပေါက်က သစ်ပင်၊
 ပြတင်းပင်ဌဲ့။ သစ်ပင်ကိုပဲ လူသဖွယ် ခေါ်ဝေါ်လိုက်တဲ့ အာလုတ်
 စကား။

My sash is lowered when night comes on ညရောက်လာလျှင်
 (ပြတင်းပေါက်) နားပတ်တန်းကို အောက်ဆွဲချလိုက်ရတယ်။

But let ... me ဒါပေမဲ့ မင်းနဲ့ ငါကြား ကန့်လန့်ကာ မခြားပါစေနဲ့တဲ့။
 မင်းနဲ့ ငါ ဘဝတူတွေပဲလို့ ဆိုလိုတယ်။

Vague ... Ground မြေကြီးထဲက မြောက်တက်လာတဲ့ ဝိုးတဝါး
 အိပ်မက်ခေါင်းဌဲ့ ... သစ်ပင်ကို ခေါ်လိုက်တာလို့ သိရမယ်။
 သစ်ပင်ကိုပဲ သတ္တဝါလို အိပ်မက်မက်တတ်၊ တွေးတတ်လေဟန်
 တင်စား ရေးထားတယ်။

And thing ... cloud တိမ်ဆီကို အပျံ့နဲ့ဆုံးအရာဌဲ့ တဲ့။ ဒါလည်း
 သစ်ပင်ကို ပြောနေတာပါပဲ။ သစ်ပင်ကြီးက အကာသထဲ မိုးမိုး
 မတ်မတ် ပျံ့နဲ့နေဟန်၊ စကားဆိုနေဟန် ဖြစ်နေတာကို သရုပ်
 ဖော်ထားတာပါ။

Not all ... profound ကျယ်ကျယ်လောင်လောင် စကားဆိုနေကြတဲ့
 မင်းရဲ့ ပေါ့ပါးတဲ့ လျှာအားလုံးဟာ နက်နဲနိုင်မယ် မဟုတ်ဘူး။
 သစ်ရွက်လှုပ်ရှားသံကို သစ်ရွက်များ စကားပြောဟန်နဲ့ နှိုင်းယှဉ်
 တင်စားရေးကြတာ တွေ့ဖူးမှာပေါ့။ ခုလည်း အဲဒါကိုပဲ တစ်မျိုး
 ဖွဲ့တာပါပဲ။

But tree, I have seen you taken and tossed ဒါပေမဲ့ သစ်ပင်ရယ်၊
 မင်းကို ဆုပ်ကိုင်ရှေ့ယမ်းကြတာ ငါ မြင်ဖူးတယ်တဲ့။ လေမုန်တိုင်း
 က သစ်ပင်ကြီးကို ဆုပ်ကိုင် ခါယမ်းလိုက်တာကို ဖွဲ့ထားတာ
 ပါပဲ။

And if you have seen me when I slept ငါအိပ်တုန်းမှာ မင်း ငါ့ကို
 မြင်ဖူးတယ်ဆိုလျှင် (ပြတင်းပေါက်က သစ်ပင်ဆိုတာကို သတိရ
 ပါလေ)

You have seen me....lost ငါ့ကို ဆုပ်ကိုင် ခါယမ်းကြသမို့ လုံးဝ
 ဒုက္ခရောက်ရတာကို မင်း မြင်ဖူးမှာပေါ့တဲ့။ ကဗျာဆရာက သူ့
 အဖြစ်ကို သစ်ပင်ကိုပြောပြနေတာ ဖြစ်တယ်။ သစ်ပင်ကို မုန်တိုင်း
 က လှုပ်ကိုင်ရှေ့ယမ်းပစ်သလို မိမိ ကဗျာဆရာကိုလည်း ဆုပ်ကိုင်
 ခါယမ်းပစ်ကြလို့ ဒုက္ခရောက်ခဲ့ရပါတယ်တဲ့။ မုန်တိုင်းဒဏ် ခံရ
 တဲ့နေရာ၊ သစ်ပင်နဲ့ ကဗျာဆရာ တူကြတယ်။ ကဗျာဆရာကို
 ဆုပ်ကိုင် ခါယမ်းပြီး ဒုက္ခပေးတဲ့ 'မုန်တိုင်း'ကကော ဓာတ်ကြီး
 လေးပါးထဲက ဝါယောမုန်တိုင်းပဲလား ဆက်ဖတ်ပါလေ။

That day she put our heads together ငါတို့ ဦးခေါင်းတွေကို အတူ
 ယှဉ်ထားတဲ့ နေ့က ... တဲ့။ ငါ့ရော မင်းရော စိတ်ဆင်းရဲအောင်
 လုပ်တဲ့နေ့ကလို့ အဓိပ္ပာယ်ရတယ်။ လုပ်တဲ့သူ she ဆိုတာ
 ဘယ်သူလဲ၊ နောက်စာကြောင်းမှာ ပါတယ်။

Fate had her imagination about her ကံကြမ္မာဟာ တော်တော်
 စိတ်ကူးကောင်းတယ်နော် ... တဲ့။ ကံကြမ္မာကို she လို့ သုံးထား
 ကြောင်း သိရပြီ။ မင်းနဲ့ ငါ့ကို တစ်ပြိုင်နက် ဒုက္ခရောက်စေတဲ့
 နေ့က ကံကြမ္မာဟာ စိတ်ကူးကောင်းတယ်။ ဉာဏ်ကြီးတယ်။

ငါတို့ကို လှလှပပ ဒုက္ခရောက်အောင် ကြံကြံစည်စည် လုပ်မှ လုပ်တတ်တယ်လို့ ဆိုလိုတယ်။

Your head so much concerned with outer ဝါကျမဆုံးဘူးလို့ သိရမယ်။ outer က နာမဝိသေသနဆိုတော့ သူ့နောက်က နာမ်တစ်ခု ရှိရမယ်။ နောက်ပါဒက inner ရဲ့နောက်က နာမ်ပုဒ် weather ပဲလို့ ဆက်စပ်ယူတတ်ရတယ်။ အပြည့်အစုံ ပြန်ရေးလျှင် -
Your head concerned with outer weather,
Mine with inner weather လို့ ရမယ်။ မင့်ခေါင်းမှာ ပြင်ပ မိုးလေဝသကြောင့် ပူပန်ရ၊ ငါ့ခေါင်းမှာ အတွင်းမိုးလေဝသကြောင့် ပူပန်ရပါသတဲ့။

အခု လေးပိုဒ်စလုံးရဲ့ သဘောသွားကို တောက်လျှောက် ဆက်စပ် ကြည့်ကြရအောင်။

ကဗျာဆရာရဲ့ အခန်းပြတင်းဝနားမှာ သစ်ပင်ကြီးတစ်ပင် ရှိတယ်။ ကဗျာဆရာနဲ့ ဒီသစ်ပင်ဟာ တစ်သားတည်းပါပဲ။ ညမှာ နားပတ်တန်းကို ဆွဲချပြီး အိပ်ရစေကာ၊ သစ်ပင်နဲ့ သူနဲ့ ဘဝခြား မသွားပါဘူးတဲ့။ ကဗျာဆရာက သစ်ပင်ကို လူလို သဘောထားပြီး ဆက်ဆံ စကားပြောနေတယ်။ မြေကြီးထဲက ကြွတက်လာကာ အိပ်မက် မက်တတ်သူကြီးလို့ ခေါ်ထားတယ်။ မိုးထိလူနီး မားမားရပ်ကာ စကားတွေ ကြွယ်ဝတယ်။ စကားတွေကတော့ လေးလေးနက်နက်ချည်း ဟုတ်မယ်တော့ မထင်ဘူးတဲ့။ ဒါပေမဲ့ ဒီသစ်ပင်ကြီးလည်း ဒုက္ခကင်းကင်း နေရရှာတာတော့ မဟုတ်ဘူး။ တစ်ခါတလေ ဒီသစ်ပင်ကြီးခမျာ ဖမ်းကိုင် ဝှေ့ယမ်းပစ်တာ ခံရရှာတယ်ဆိုတာကို ကဗျာဆရာ မြင်ဖူးတယ်။ အလားတူပဲ အိပ်ပျော်နေစဉ် ကဗျာဆရာလည်း တစ်စုံတစ်ဦးက ဆုပ်ကိုင်ဖွဲ့ယမ်းပစ်တာ ခံရသလို ဖြစ်နေရတာကို သစ်ပင်ကြီး မြင်ဖူးမှာပါပဲတဲ့။ ပြတင်း နားက သစ်ပင်ဆိုတော့ ကဗျာဆရာ အိပ်တာ မမြင်ချင့်အဆုံးကိုး။ သစ်ပင်နဲ့ ကဗျာဆရာဟာ ကံကြမ္မာရဲ့ အထုအထောင်းကို ခံရတဲ့နေရာမှာ တူညီကြလေရဲ့။ သစ်ပင်က ဗဟိဒ္ဓမိုးလေရဲ့ဒဏ်ကို ခံရ၊ ဗဟိဒ္ဓ မိုးလေကို

mgyoe.com

ကြောက်နေရရှာတယ်။ ကဗျာဆရာမှာတော့ အဇ္ဈတ္တ မိုးလေကိုပဲ ရွံ့
ကြောက်နေရတော့တယ် - တဲ့။

ဒီကဗျာမှာ အမြင့်ဆုံးအပိုင်း၊ အရေးအကြီးဆုံးအပိုင်းက စတုတ္ထ
အပိုဒ်၊ တတိယနဲ့ စတုတ္ထပါဒ်များပဲ ဖြစ်တယ်။ မကြာမကြာ ကိုးကားလေ့
ရှိကြတယ်။

Your head so much concerned with outer,
Mine with inner, weather

အင်္ဂလိပ်စကားမှာ weather ဆိုတာ မြန်မာ 'မိုးလေဝသ'ထက်
ပိုတယ်။ မိုးနဲ့ လေ လောက်တင် ပြောတာမဟုတ်ဘဲ မိုးတွေ၊ လေတွေ
ဝရန်းသုန်းကား တိုက်ဟယ် ရွာဟယ်နဲ့ သောင်းကျန်းတာကိုပါ အနက်
ထွက်နေတယ်။ သစ်ပင် ခံရတဲ့ မိုးလေဝသကတော့ ရှင်းပါတယ်။ လူသား
ဖြစ်တဲ့ ကဗျာဆရာ ခံစားရတဲ့ 'မိုးလေဝသ'က ဘာလဲ။ 'အဇ္ဈတ္တ (အတွင်း)
လို့ ညွှန်းတာကို သတိပြုပါလေ။ စစ်မက်၊ စီးပွားရေး၊ အိမ်ထောင်ရေး
စတဲ့ အပြင်ဗဟိဒ္ဓ အဖြစ်ဆိုးများကို ပြောတာမဟုတ်ဘဲ၊ ဒီအပြင်ပ ဗဟိဒ္ဓ
အဖြစ်ဆိုးတွေကြောင့် အတွင်းစိတ်မှာ လာပြီး ဂယက်ထရတဲ့ ဒေါမနဿ
တရားတွေ ဖြစ်တယ်။ လူမှာ ဒုက္ခရောက်ရတယ်ဆိုတာ အတွင်းစိတ်
ပါပဲ။ အတွင်းစိတ် ဗလောင်ဆူ အုံကြွနေတာက ပြင်ပမီးထက် ဆိုးတယ်။
ဒီစိတ်ကြောင့် ကဗျာဆရာမှာ အိပ်ရာထဲ လူးလွန်နေရတာများ သစ်ပင်ကြီး
ကို မုန်တိုင်းက ဝှေ့ယမ်းပစ်နေသလိုပါပဲတဲ့။ စိတ်ရဲ့ ဒုက္ခပေးနိုင်စွမ်းကို
ကဗျာဆရာက ပြောနေတာဖြစ်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော် အခုရေးပြ
နေသလို ရှည်ရှည်ဝေးဝေး ရေးမနေဘဲ (ဒီထက်မက ကျမ်းတစ်စောင်
တစ်ဖွဲ့ ရေးချင်လျှင်လည်း ရသေးတယ်) စကားလေး နှစ်လုံး (inner
weather) နဲ့တင် သရုပ်ပီစေတယ်။ ဒါ ကဗျာ ပြောပုံပါပဲ (the way
poetry speaks)။

ငါ့ပြတင်းပေါက်က သစ်ပင်

ငါ့ပြတင်းပေါက်က သစ်ပင်၊ ပြတင်းပင်ငဲ့၊
 ညရောက်တော့ နားပတ်တန်း ဆွဲချရ။
 ကန့်လန့်ကာတော့ မခြားစေနဲ့၊ ဘယ်တော့မှ
 မင်းနဲ့ ငါ ကြားလျှင်။

မြေက တက်လာတဲ့ အိပ်မက်ခေါင်းငဲ့၊
 တိမ်ဆီ အပျံ့ဆုံး၊ အနီးက အရာရေ၊
 ကျယ်လောင်တဲ့ မင့်လျှာပေါ့ အားလုံးဟာလေ
 မနက်နဲနိုင်ကွဲ့။

အပင်ရေ၊ မင်း ဆွဲယမ်းခံရ ငါ မြင်ဖူးတယ်၊
 ငါ အိပ်နေတာ မင်း မြင်ဖူးရင်လည်း
 ငါ ဆွဲယမ်းခံရတာ မင်း မြင်ဖူးပြီပဲ၊
 အရှုံးဘဝမျှကွယ်။

တို့ ခေါင်းတွေကို အတူထားစဉ်က
 ကံကြမ္မာဟာ သူ့စိတ်ကူးလေးနဲ့ သူရယ်၊
 မင့် ခေါင်းမှာ ပြင်ပကြောင့် ပူပန်ရတယ်၊
 ငါ့ခေါင်းအတွင်း မိုးလေဝသ။

ရောဘတ် ဖရော်စ်တ်

ကဗျာကို ဣအဗ္ဗဂိုဏ်းနဲ့ ဖွဲ့ပါတယ်။ လေးပါဒ ရှိတဲ့အနက် ပထမ၊
 ဒုတိယ၊ တတိယ ပါဒများမှာ လေးဂိုဏ်းစီ ပါရှိပြီး စတုတ္ထပါဒမှာ နှစ်
 ဂိုဏ်း ပါရှိတယ်။ အက္ခရာအရေအတွက်လည်း တချို့ပါဒမှာ ကိုးလုံး
 ပါတတ်ပြီး စတုတ္ထပါဒမှာ ငါးလုံး ဖြစ်နေတတ်တယ်။ ဒါ လုပ်ရိုးလုပ်စဉ်
 ပါပဲ။ ကာရန်စနစ်က abba ဖြစ်တယ်။

EAST BRONX

In the street two children sharpen
Knives against the curb.
Parents leaning out the window
above gaze and think and smoke
and duck back into the house
to sit on the toilet seat
with locked door to read
of the happiness of two tortoises
on an island in the Pacific —
always alone and always
the sun shining

David Ignatow

မသိကျိုးကျွန်

အင်္ဂလိပ်ကဗျာ ဖတ်တယ်ဆိုတာ ပါဒလို့ခေါ်တဲ့ တစ်ကြောင်းစီ တစ်ကြောင်းစီကိုတင် ကြည့်ပြီး အဓိပ္ပာယ်ကောက်လို့ မရကြောင်း အခု လောက်ဆိုလျှင် (ဒီကဏ္ဍကို အစဉ်တစိုက် ဖတ်ခဲ့သူများ) ရိပ်မိ သဘော ပေါက်လောက်ပါပြီ။ ကဗျာမှာ ပါဒတွေစီတာနဲ့ သဒ္ဒါနည်းအရ ဝါကျဖွဲ့ တာ တခြားစီ ဖြစ်တယ်။ တစ်ပါဒ (ဝါ၊ တစ်ကြောင်း) ကို တစ်ဝါကျ လို့ မယူဆအပ်ဘူး။ သဒ္ဒါနည်းအရ ဒုတိယ ပါဒကိုများ ဆက်ထားလေ သလား ကြည့်တတ်ရတယ်။

အခုကဗျာကို ကြည့်လေ။ ပထမပါဒက

In the street two children sharpen လမ်းပေါ်မှာ ကလေးနှစ်ယောက်
 သွေးနေကြတယ်တဲ့။ ဘာကို သွေးနေကြတာလဲ။ သွေးခြင်း
 ကိရိယာရဲ့ ကံပုဒ် လိုနေရတယ်။ ဒုတိယပါဒကို ဆက်ဖတ်လိုက်
 တော့မှ ဓားသွေးနေကြမှန်း သိရတယ်။

In the street two children sharpen knives against the curb
 လမ်းပေါ်မှာ ကလေးနှစ်ယောက် ပလက်ဖောင်းအစွန်းမှာ ဓားသွေး
 နေကြတယ်တဲ့။

ဒါပေမဲ့ အောက်ပါဒေတွေမှာတော့ ဝါကျကြီးက အရှည်ကြီး တစ်
ကြောင်းတည်း ဖြစ်နေတဲ့အတွက် အလျဉ်းသင့်သလိုသာ ပုဒ်စုလေးတွေ
ခွဲပြီး ဘာသာပြန်ပြပါမယ်။

Parents leaning out the window above အပေါ်က ပြတင်းပေါက်က

မှီရပ်နေတဲ့ မိဘများ -

gaze and think and smoke ငေးကြည့်ကာ၊ စဉ်းစားကာ၊ ဆေးလိပ်
သောက်ကာ

and duck into the house အိမ်ထဲကို ပြန်ရှောင်ထွက်သွားကြတယ်

တဲ့။ ဒီနေရာမှာ မြန်မာလို ဘာသာပြန်က အင်္ဂလိပ်စကားကို
လိုက်လို့ မမိတော့ပါ။ duck ဆိုတာက တစ်ခုခု ပစ်လိုက်လို့
မမှန်ရအောင် ခေါင်းငုံ့ရှောင်လိုက်တာကို ပြောတာ။ အန္တရာယ်ကို
ရှောင်တယ်ဆိုတဲ့သဘော အလိုလို ပါနေတယ်။ မြန်မာလို အနီးဆုံး
စဉ်းစားပြီး 'ရှောင်ထွက်'လို့ သုံးလိုက်တယ်။ မူရင်းကို မမိပါဘူး။

ဝါကျက အဲဒီမှာတင် မပြီးသေးပါဘူး။ ဘာလို့ ရှောင်ထွက်သွား
တယ် ဆိုတာကို ဆက်ပြောပါတယ်။ ရည်ရွယ်ချက်ပြ ပုဒ်စုက မြန်မာ
မှာ ကြိယာရှေ့က နေတယ်။ (ပညာသင်ဖို့ ကျောင်းသွားတယ်)၊ အင်္ဂလိပ်
မှာ ကြိယာနောက်က နေတယ်။ (go to school to learn ...)။ ခုလည်း
အဲဒီအတိုင်းပဲ ဘာလို့ ရှောင်ထွက်လဲ ...

to sit on the toilet seat အိမ်သာခွက်ပေါ် ထိုင်ဖို့ ... တဲ့။

တစ်ခါ အင်္ဂလိပ်စကားမှာ နာမဝိသေသနပုဒ်က နာမ်ရဲ့နောက်က
လာတယ်။ (မြန်မာမှာတော့ နာမ်ရဲ့ရှေ့က)။ အဲဒီတော့ ...

to sit on the toilet seat with locked door တံခါးပိတ်တဲ့ အိမ်သာ

ခွက်ပေါ် ထိုင် ... တဲ့။ ဘာလုပ်ဦးမှာလဲ ...

to read စာဖတ်ဖို့တဲ့။ ဘာဖတ်မှာလဲ။

of the happiness of two tortoises လိပ်နှစ်ကောင်ရဲ့ ချမ်းသာသုခ
အကြောင်းကိုတဲ့။ ဘယ်က လိပ်တွေလဲ။

on an island in the Pacific ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာထဲက ကျွန်းတစ်ကျွန်း
ပေါ်က လိပ်နှစ်ကောင်တဲ့။

ဒါ အင်္ဂလိပ်သဒ္ဒါ အဆောက်အအုံအတိုင်း တစ်ပိုင်းစီ ရှင်းပြခဲ့
တာပါ။ မြန်မာလိုဆိုလျှင်တော့ သဒ္ဒါအရ ဆောက်အအုံကို ပြင်ပစ်ကာ
ဝါကျတိုလေးတွေ လုပ်ပစ်ရမှာပဲ။ 'အိမ်သာထဲဝင်၊ တံခါးပိတ်၊ ပစိဖိတ်
သမုဒ္ဒရာထဲက ကျွန်းတစ်ကျွန်းပေါ်က လိပ်နှစ်ကောင်ရဲ့ ချမ်းသာသုခ
အကြောင်း ဖတ်နေတော့တယ်'လို့ ဖြစ်မယ်။

always alone အမြဲတမ်း နှစ်ကောင်တည်းတဲ့။ ဒါ လိပ်နှစ်ကောင်တည်း
ရှိတာကို ပြောတာဖြစ်သလို၊ အပြင်လောကမှာ ဘာဖြစ်နေနေ၊
ကိုယ့်ဘာသာကိုယ်ပဲ အေးအေးလူလူ နေချင်တဲ့ မိဘဆိုသူများရဲ့
စိတ်သဘာဝကိုလည်း ညွှန်းလိုရိပ်ပြနေတယ်။

always the sun shining နေကလည်း အမြဲထွန်းလင်းလို့တဲ့။ ဒီနေရာ
မှာ သဒ္ဒါအရ ပိုင်းယူပြလိုက်တာ ဖြစ်တယ်။ ကဗျာစာကိုယ်မှာ
တော့ always alone and always ရယ်လို့ တစ်ကြောင်းတည်း
မှာ စီထားတဲ့အတွက် ဒုတိယ always က ပထမ always ကို
အားဖြည့်ပေးသလို ရှိနေတယ်။ သူတို့ အေးတဲ့ တိုင်းပြည်များ
မှာက နေထွန်းလင်းတယ်ဆိုတာ ရာသီဥတု သာယာတာပါပဲ။
ဒါကြောင့် နေ အမြဲထွန်းလင်းတယ်ဆိုတာ ရာသီဥတု အမြဲ သာ
ယာတယ်လို့ ဆိုလိုရာရောက်တယ်။

အခု ကဗျာတစ်ပုဒ်လုံးကို ပြန်ကြည့်ကြရအောင်

လမ်းပေါ်မှာ ကလေးနှစ်ယောက် ပလက်ဖောင်းအစွန်းမှာ ဓားသွေး
နေကြတယ်။ လမ်းအထက် တိုက်ခန်းပေါ်က ပြတင်းပေါက်မှာ ဒီကလေး
တွေရဲ့ မိဘ၊ သူတို့မိဘ မဟုတ်လည်း မိဘအရွယ် လူကြီးများ ရပ်ကြည့်

နေကြတယ်။ ပြီး ... စဉ်းစားတွေးတောနေကြသေးတယ်။ (အမှုမဲ့ အမှတ်မဲ့ မဟုတ်ဘူးပေါ့။ ကလေးတွေရဲ့ လုပ်ရပ်ကို သူတို့ ကောင်းကောင်း သိ တယ်။ စဉ်းစားကြည့်ကြသေးတယ်) ပြီးတော့မှ ဆေးလိပ်သောက်နေလိုက် ကြတယ်။ ဒီနောက် ပြတင်းပေါက်ကနေ အိမ်ထဲ ပြန်ဝင်သွားကြကာ အိမ်သာထဲဝင်၊ အိမ်သာတံခါးပိတ်၊ စာဖတ်နေကြတော့တယ်။ ဖတ်တဲ့ စာက ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာပေါ်က ကျွန်းတစ်ကျွန်းပေါ်က လိပ်နှစ်ကောင် ရွှင်လန်းချမ်းမြေ့ကြပုံအကြောင်း ရေးဖွဲ့ထားတဲ့စာ။ ကျွန်းကလေးပေါ်မှာ နှစ်ကောင်တည်းရယ်။ လောကကြီးနဲ့ အဆက်ပြတ်လို့၊ ရာသီဥတုကလည်း သာယာပါဘိသနဲ့တဲ့။

ကဗျာက ဖြစ်ရပ်နှစ်ခုကို မီးမောင်းထိုးပြထားတယ်။ တစ် - လမ်း တစ်လမ်းပေါ်မှာ ဓားသွေးနေတဲ့ ကလေးနှစ်ယောက်။ နှစ် - ဒီကလေးတွေ ဓားသွေးနေကြတာကို မြင်ပါလျက်နဲ့ မသိကျိုးကျွန်ပြုကာ ကိုယ့်ဘာသာ ကိုယ် စာဖတ်နေကြတဲ့ လူကြီးတစ်စု။ ဒါပါပဲ။ ဘာဝေဖန်ချက်မှ မပါ။ ဘာသုံးသပ်ချက်၊ နိဂုံးကောက်ချက်မှ မပါ။ လက်ညှိုးထိုးရုံ ထိုးပြလိုက် တာပဲ။ ကဗျာရဲ့အလုပ်က ဒါပဲကိုး။ ကဗျာရဲ့သဘောကို နားမလည်သူ တစ်ဦးသာ ရေးမယ်ဆိုလျှင် ဆက်လက်ပြီး ...

ဤသို့ ကလေးတွေ
ပြုကျင့်နေသော်
မသွေမုချ
လမ်းညွှန်ပြဖို့
မိဘတာဝန် ဖြစ်သည်တကား။

လို့ ရေးတော့မှာ သေချာတယ်။ ရေးတော့ ဘာဖြစ်သလဲ။ ရေးတော့ ကဗျာဖတ်သူ စိတ်အလုပ်လုပ်စရာ မကျန်တော့ဘူးပေါ့။ ကဗျာ ပျက် ကရောပေါ့။ ဒါပေမဲ့ ဒီအတိုင်း ကျွန်တော်တို့ မြန်မာကဗျာဆရာ အများစု ရေးနေကြတာပါပဲ။

ဒီကဗျာ အပါအဝင် David Ignatow ရဲ့ ကဗျာစု (Rescue the Dead) ကို ၁၉၆၈ ခုနှစ်က ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့တာ ဖြစ်တယ်။ အဲဒီ

နှစ်တွေတစ်ဝိုက်ဟာ အနောက်လို့ခေါ်ကြတဲ့ အမေရိကန်၊ အင်္ဂလန်၊ ပြင်သစ်၊ ဂျာမနီ စတဲ့ နိုင်ငံများမှာရော၊ အရှေ့လို့ခေါ်ကြတဲ့ ရုရှား၊ တရုတ် စတဲ့ တိုင်းပြည်များမှာပါ လူငယ်တွေရဲ့ ထကြွမှုတွေ ခေတ်စားခဲ့တဲ့ အခါကာလများ ဖြစ်တယ်။ လမ်းသရဲ၊ ဟစ်ပီ၊ တပ်နီ အသွင်အမျိုးမျိုးနဲ့ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ကြတာ မှတ်မိပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ ကဗျာထဲက မိဘများလို ဘယ်သူသေသေ ငတေမာပြီးရော သဘောထားရှိခဲ့သူများက အများစု ဖြစ်တယ်။ ကိုယ့်အရေးကိစ္စ မဟုတ်သလို ဘာသိဘာသာ နေနိုင်အားကြတဲ့ အဲဒီလို လူကြီးဆိုသူများကို ကဗျာဆရာက သရော်လိုက်ဟန် ရှိတယ်လို့ ယူဆနိုင်ပါတယ်။ တစ်ဆက်တည်းမှာပဲ လူတွေ ဖတ်ကြတဲ့ စာများကိုလည်း ပြက်ရယ်ပြုလိုဟန် တွေ့နိုင်တယ်။ ပြင်ပကမ္ဘာမှာ ဘာဖြစ်နေနေ စာဖတ်စဉ် လောကကြီးအကြောင်းကို မေ့ပစ်ထားနိုင်တဲ့စာမျိုး၊ အပျော်သက်သက် စာမျိုးတွေပေါ့။ အင်္ဂလိပ်လို Escapist Literature လို့ခေါ်တဲ့ စာမျိုးပဲ။ ဒီစာပေမျိုးကို သရော်တဲ့ ကဗျာတစ်ပုဒ်ကို မြန်မာ ကဗျာဆရာကြီး ဒဂုန်တာရာက 'တဟီဟီ သွားရအောင်' ဆိုတဲ့ ခေါင်းစဉ်နဲ့ ၁၉၄၉ ခုနှစ်လောက်က ရေးဖူးတယ်။

အဲသည်ကျွန်းမှာ
 မိန့်ခွန်းမြွက်ကြား
 တရားဟောသံ
 နိုင်ငံရေးလည်း မရှိဘူးကွယ့်။
 ဘယ့်နှယ်လဲ မေ
 လူထဲ သူထဲ ဟန်ဆောင်ဝဲမှ
 တိုးရှဲ့ဝေးရာ ထိုကျွန်းသာသို့
 ဘယ်ခါလိုက်မယ် ပြောစမ်းပ။

ဒဂုန်တာရာရဲ့ ၁၉၄၉ က ကဗျာနဲ့ ဒေးဗစ်ရဲ့ ၁၉၆၈ က ကဗျာဟာ အနှစ်သာရချင်း မတူပေမဲ့ escapism ကို လှောင်ပြောင်ရာမှာတော့ တူနေကြလေရဲ့။ တစ်ဦးက တဟီဟီကျွန်း။ တစ်ဦးက ပစိဖိတ်ထဲက ကျွန်း၊ တစ်ဦးက လူမောင်မယ်၊ တစ်ဦးက လိပ်မောင်နှံ။

လမ်းပေါ်မှာ ကလေးနှစ်ယောက် ပလက်ဖောင်း
 အစွန်းမှာ ဓားသွေးနေတယ်၊
 အထက်က ပြတင်းပေါက်မှာ မှီရပ်နေတဲ့
 မိဘများ ငေး၊ တွေး၊ ဆေးလိပ်သောက်ကြ
 အိမ်ထဲ ပြန် ရှောင်ထွက်သွားကြ
 အိမ်သာခွက်ပေါ် ထိုင်
 တံခါးပိတ် ဖတ်ကြ
 လိပ်နှစ်ကောင်ရဲ့ ချမ်းသာသုခ
 ပစိဖိတ်ထဲက ကျွန်းတစ်ကျွန်းပေါ်
 အမြဲ နှစ်ကောင်တည်း၊ အမြဲ
 နေက ထွန်းလင်းလို့။

ဒေးဗစ် အစ်ဂနာတိုး

MEN OF TERRY STREET

They come in at night, leave in the early morning.
I hear their footsteps, the ticking of bicycle chains,
Sudden blasts of motorcycles, whimpering of vans.
Somehow I am either in bed, or the curtains are drawn.
This masculine invisibility makes gods of them,
A pantheon of boots and overalls.
But when you see them, home early from work,
Or at their Sunday leisure, they are too tired,
And bored to look long at comfortably
It hurts to see their faces, too sad or too jovial.
They quicken their step at the smell of cooking,
They hold up their children and sing to them.

Douglas Dunn

တယ်ရီလမ်းကလူတွေ

ကနေ့ ဗြိတိန်ပြည်မှာ ထိပ်တန်း ကဗျာဆရာတစ်ဦးဖြစ်နေတဲ့ ဒတ်ဂလာ့စ် ဒန်းရဲ့ကဗျာ ဖြစ်တယ်။ သူ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား ဘဝက ဟားလ်မြို့မှာ အိမ်ငှားနေစဉ်က တယ်ရီလမ်းနဲ့ မလှမ်းမကမ်းမှာ နေခဲ့တယ်။ အဲဒီက လူတွေကို ကြည့်ရှုလေ့လာရင်း 'တယ်ရီလမ်း'အမည်နဲ့ ကဗျာစာအုပ်ကို ၁၉၆၉ က ထုတ်ဝေခဲ့တာပါပဲ။

ကဗျာကို လေးပါဒ တစ်ပိုဒ် လုပ်ပြီး ရေးထားပေမဲ့ ပါဒတစ်ခုမှာ အက္ခရာအရေအတွက် ကန့်သတ်မထား။ မကြာစနစ်ကိုလည်း မသုံး၊ ကာရန်လည်း မပါဘဲ ရေးထားတာကို အလွယ်နဲ့ သိနိုင်ပါတယ်။ ဖတ်ကြည့်ကြရအောင် ...

They come in at night သူတို့ ညမှာ (အိမ်ပြန်) လာကြတယ်။
leave in the early morning မနက်အစောကြီး ပြန်ထွက်သွားကြတယ်။
I hear their footsteps သူတို့ရဲ့ ခြေသံတွေကို ငါ ကြားရတယ်။
The ticking of bicycle chains စက်ဘီးချိန်းကြိုးရဲ့ ချောက်ချက်သံ
တွေ (ငါ ကြားရတယ်)

sudden blasts of motorcycles မော်တော်ဆိုင်ကယ်တွေရဲ့ ရုတ်တရက် ပေါက်ကွဲသံတွေ (ဖုန်းထိုင်း မြည်သံတွေ)

whimpering of vans ဗဲန်ကားတွေရဲ့ ညည်းတွားသံတွေ (ငါ ကြားရ တယ်)

Somehow I am either in bed ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ငါက အိပ်ရာထဲမှာလျှင် လည်းဖြစ်နေ

or the curtains are drawn ကန့်လန့်ကာတွေလျှင်လည်း ချထား လျက်သား ဖြစ်နေတတ်တယ်။ (ဒါကြောင့် သူတို့ကို မမြင်ဘူးလို့ ဆိုလိုတယ်)

This masculine invisibility makes gods of them အခုလို ယောက်ျား ဆန်တဲ့ မမြင်ရမှုက သူတို့ကို နတ်တွေ ဖြစ်သွားစေတယ်တဲ့။ (ယောက်ျားဆိုတာ မနက်အစောကြီး အိမ်ကထွက်သွား၊ ညမှ ပြန် လာတော့ အိမ်မှာ မြင်ရတယ်ကို မရှိဘူး။ ဒါကို 'ယောက်ျားဆန်တဲ့ မမြင်ရမှု'လို့ ပြောတာပါပဲ။ မမြင်ရဘူးဆိုတော့ နတ်တွေလိုပဲ ပေါ့။ နတ်ဆိုတာလည်း ကျွန်တော်တို့ လူသားတွေက မမြင်ကြရဘူး မဟုတ်လား)

A pantheon of boots and overalls ဘွတ်ဖိနပ်တွေ၊ အိုဗာရော့လ် တွေရဲ့ နတ်အပေါင်း။ အိုဗာရော့လ်ဆိုတာ အလုပ်သမားတွေ ဝတ်တဲ့ ရှေ့ပိုင်းမှာ ရင်ဘတ်ကိုလွမ်းကာ ပခုံးကနေ ကြိုးသိုင်း ပါတဲ့ ဘောင်းဘီပွပွကို ခေါ်တာ။

pantheon ဆိုတာက လူမျိုးတစ်မျိုးအလိုက် ကိုးကွယ်တဲ့ နတ်အစု အပေါင်းကို ခေါ်တာ။

But when you see them, home early from work Or at their Sunday leisure ဒါပေမဲ့ အလုပ်က အိမ်ကို စောစောပြန်လာတဲ့ အခါ ဒါမှမဟုတ် တနင်္ဂနွေ အားလပ်တဲ့အခါ သူတို့ကို မြင်ရလျှင် တော့

they are too tired And bored to look long at comfortably သူတို့ဟာ သိပ်မောပန်းနေကြ၊ ငြီးငွေ့နေကြသည်မို့ စိမ်ပြေနေပြေ

ခပ်ကြာကြာ ကြည့်ချင်စရာကို မရှိပါဘူး။(ဒုတိယအပိုဒ်နဲ့ တတိယ အပိုဒ်ဆက်ပြီး တောက်လျှောက် ဖတ်ရပုံကို မှတ်သားပါ)

အိမ်အပြန်မှာ အားတဲ့ရက်မှာတောင် အလုပ်သမားကြီးတွေ မောပန်း နွမ်းလျှပ်ပေါက်နေရှာကြပုံကို ဖွဲ့ထားတာ ဖြစ်တယ်။

It hurts to see their faces, too sad or too jovial ကြေကွဲလွန်း၊
မြူးပျော်လွန်းတဲ့ သူတို့ရဲ့ မျက်နှာတွေကို မြင်ရတာ ရင်နာမိတော့
တယ်။

ကြေကွဲလွန်းတဲ့ သူတို့ မျက်နှာတွေကိုမြင်ရလို့ နာကျင်ရတာက
တော့ ဟုတ်ပါပြီ။ မြူးပျော်လွန်းတဲ့ မျက်နှာတွေကို မြင်ရလို့ နာကျင်
ရတာက ဘာကြောင့်လဲ။ မြူးပျော်တယ် ဆိုပေမဲ့လည်း ဒုက္ခထဲက အပြုံး၊
မချီသွားဖြိုးကိုး။ တကယ် မြူးပျော်စရာမှ မဟုတ်တာဘဲ။ ဆက်ဖတ်ကြည့်
ပါလေ။

They quicken their step at the smell of cooking ချက်တဲ့ပြုတ်တဲ့
အနံ့ကိုရတော့ သူတို့ ခြေလှမ်းကို အသော့နှင်ကြတယ်။ (ဆာရှာ
လွန်းလို့ပေါ့)

They hold up their children and sing to them သူတို့ ကလေးတွေ
ကို မြှောက်ချီကာ သီချင်းဆိုပြကြတယ်တဲ့။ ကိုယ်ကိုယ်တိုင်မှ
အလုပ်က ပင်ပင်ပန်းပန်း ဆာဆာလောင်လောင် ဖြစ်နေတာ
သီချင်းဆိုနိုင်ပါ့မလား။ သားသမီးက ဝမ်းသာအားရ ပြေးလာတော့
လည်း ကောက်ယူပွေ့ချီပြီး သီချင်းဆိုပြကြရတာပဲ။ ဒုက္ခထဲက
အပြုံးကို ပြုံးရှာကြရ၊ မချီသွားဖြိုး ပြရှာကြရတာပဲ။

ကဲ ... အခု တစ်ပုဒ်လုံးကို မြန်မာလိုရေးချကြည့်ကြရအောင်။

တယ်ရီလမ်းက လူတွေ

သူတို့ ညပြန်လာ၊ မနက်အစောကြီး ထွက်ကြ၊
 သူတို့ ခြေသံ၊ စက်ဘီးချိန်းကြိုး ချောက်ချက်သံ၊
 မော်တော်ဆိုင်ကယ် ရုတ်တရက်ပေါက်ကွဲသံ၊ ဗဲန်ကားညည်းသံ ငါ ကြားရ။
 တစ်နည်းနည်းနဲ့ ငါ အိပ်ရာထ ရောက်နေ၊ ကန့်လန့်ကာ ချထားမိနေ။
 ဒီ ပုလ္လင်မမြင်ရမှုက သူတို့ကို နတ် ဖြစ်စေခဲ့၊
 ဘွတ်ဖိနပ်တွေ၊ အိုဗာရော့လ်တွေရဲ့ နတ်အပေါင်းပ။
 ဒါပေမဲ့ အလုပ်က စောစောအိမ်ပြန်လာချိန်၊ တနင်္ဂနွေ အားလပ်ချိန်၊
 သူတို့ကို မြင်ရတဲ့အခါမတော့၊ သူတို့ဟာ မောလွန်း
 ငြီးငွေ့လွန်းသည်မို့ စိမ်ပြေနေပြေ ကြာကြာမကြည့်ချင်စရာသာ။
 ကြေကွဲလွန်း၊ မြူးပျော်လွန်းတဲ့ သူတို့မျက်နှာ မြင်ရတာ နာကျင်မိ၊
 ထမင်းဟင်းနဲ့ အရမှာ သူတို့ ခြေလှမ်းသောကြာ၊
 ကလေးတွေကို မြှောက်ချီကာ သီချင်းဆိုပြကြ။

ဒတ်ဂလာ့စ် ဒန်း

သရုပ်မှန်အောင် ရေးဖွဲ့တယ်ဆိုတာ ဒါမျိုးကို ခေါ်တာ။ ပဒေသရာဇာ
 ရဲ့ လယ်သမားဖွဲ့ဟာ အခြားပဒေသရာဇာခေတ် ဘုန်းတော်ဖွဲ့များနှင့်
 စာလိုက်လျှင် ဆင်းရဲသား တောသူတောင်သားကို ဖွဲ့ဖော်ရပေတယ်လို့
 ချီးကျူးစရာဖြစ်ပေမဲ့ ပျော်စရာ ကြည်နူးစရာချည်း ဖြစ်နေတယ်။ လယ်
 သမားပဲဖြစ်ဖြစ်၊ အလုပ်သမားပဲဖြစ်ဖြစ်၊ သူဌေးပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဘဝဆိုတာ
 ပျော်စရာနဲ့ ဝမ်းနည်းစရာ၊ ဒုက္ခနဲ့ သုခ ရောနေတာချည်းသာ။ ဆင်းရဲ
 သားများကျတော့ ဆင်းရဲက ပိုပေလိမ့်မယ်။ ဒန်းရဲ့ အလုပ်သမားဖွဲ့ဟာ
 ဒီအချက်ကို ပေါ်လွင်ပီပြင်အောင် ဖွဲ့ထားနိုင်တယ်။ အလုပ်သမားကြီး
 တွေရဲ့ နိစ္စရူဝဘဝကို ကျဉ်းကျဉ်းနဲ့ ထိထိမိမိ သရုပ်ဖော်လိုက်ပြီးနောက်
 သူတို့တစ်တွေရဲ့ ဝမ်းနည်းဝမ်းသာ ဘဝအကွက်ကလေးတွေကိုပါ ထိုးပြ
 ထားနိုင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ သူတို့ခမျာများရဲ့ ဝမ်းသာအပြုံး ဆိုတာကိုက
 ဒုက္ခထဲက အပြုံး၊ ကိုယ့်သား ကိုယ့်သမီးလေးတွေနဲ့ အိမ်မှာ ခဏတစ်ဖြုတ်

mgyoe.com

အတူနေလိုက်ရလို့ ဆင်းဆင်းရဲရဲ ဆာဆာလောင်လောင်ထဲမှာ မိဘရဲ့ ရင်ထဲကအပြုံး၊ ရင်နှင့်စရာ အပြုံး၊ ဒီအကွက်ကလေးဟာပဲ ကဗျာတစ်ခု လုံးရဲ့ အခေါင်အခိုက် ဖြစ်နေတယ်။

အလုပ်သမားကိုဖွဲ့တဲ့ ခေတ်ပြိုင်ကဗျာဟာ ဘာသာစကားအရ လည်း ရိုးရိုးစင်းစင်းစကား၊ ပြည်သူသုံးစကား ဖြစ်ရတယ်။

They come in at night ဆိုတာမျိုးဟာ အလွန်လွယ်ကူတဲ့ စကားမျိုးပေါ့။ (ဒါမျိုးကို ဘာသာပြန်တဲ့အခါ ဘာသာပြန်ဆရာကလည်း အလိုက်သိရတယ်။ သူ့လိုပဲ လွယ်လွယ်စကား၊ ရိုးရိုးစကားနဲ့ ပြန်ရ တယ်။ ‘ညဉ့်ဦးယံခါ’တွေ၊ ‘အရုဏ်ကျင်းစ’တွေနဲ့ ကဗျာဆန်အောင်ဟဲ့ ဆိုပြီး ကွန့်မပေးရဘူး။ သူကမှ ကာရန်မသုံးဘဲ ကိုယ်ကလည်း ကာရန် ထည့်ပေးစရာ မလိုဘူး) ဒါပေမဲ့ စကားရိုးပေမဲ့ အဖွဲ့မရိုးတာကို ကြည့် ပါလေ။ ‘စက်ဘီးချိန်းကြိုး ချောက်ချက်သံ၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ် ရုတ် တရက် ပေါက်ကွဲသံ၊ ဗဲန်ကား ညည်းတွားသံ’တို့ဟာ သူ့နေရာနဲ့သူ အံဝင်ခွင်ကျ သရုပ်ဖော်နိုင်စွမ်း ရှိနေကြတယ်။

‘ပုလ္လိင်မမြင်ရမှု’ ဆိုတာကတော့ မြန်မာမှာတော့ တစ်မျိုးကြီး ပဲပေါ့။ အင်္ဂလိပ် စကားမှာတော့ ‘ပုလ္လိင်’ (masculine) ဆိုတဲ့စကား၊ ‘မမြင်ရမှု’ (invisibility) ဆိုတဲ့ စကားတွေဟာ နေ့စဉ်သုံး စကားတွေပါ။ အဲဒီနေရာလေးမှာ အဖွဲ့ကလေး ဆန်းသွားတာ၊ ဆန်းလို့ အရသာရှိသွား တာကို သတိပြုပါလေ။ ယောက်ျားဆန်ဆန် မမြင်ရဘူးဆိုတာ ဘယ် လောက် တာသွားတဲ့ အဖွဲ့ကလေးပါလဲ။ မမြင်ရလို့ နတ်ဖြစ်သွားတယ်။ ဘွတ်ဖိနပ် - အိုဗာရော့လ်တွေရဲ့ နတ်တွေဆိုတာ ဘယ်လောက်ထိမိ တဲ့ နိမိတ်ပုံလေးပါလဲ။

တစ်ခါ အလုပ်သမားကြီးတွေရဲ့ ပင်ပန်းခက်ခဲတဲ့ ဘဝကို ဖွဲ့ရာမှာ ရော၊ ချွေးတွေသံတွေ၊ ခွန်အားစိုက်ရတာတွေ ရေးမနေတော့ဘူး။ ‘မော လွန်း၊ ငြီးငွေ့လွန်းလို့ စိမ်ပြေပြေ ကြာကြာ မကြည့်ချင်စရာ’ ဆိုတဲ့ တစ်ပါဒလေးနဲ့တင် ပြောစရာတွေ အများကြီးကို ပြောပြလိုက်တယ်။ ပြီးမှ ‘ကြေကွဲလွန်း၊ မြူးပျော်လွန်းတဲ့ သူတို့မျက်နှာ မြင်ရတာ နာကျင်မိ’ ကြောင်းနဲ့ အားဖြည့်ပေးလိုက်တယ်။ ထမင်းနဲ့၊ ဟင်းနဲ့အရမှာ ခြေလှမ်း

တွေ သွက်လာကြတာကို ဖတ်ရတော့ ကျွန်တော်တို့မှာ ငိုအားထက် ရယ်
 အားသန် ခံစားမှု ဖြစ်ကြရပြန်တယ်။ သနားလည်း သနားသွားတယ်။
 ကလေးတွေကို မြှောက်ချီကာ သီချင်းဆိုပြတဲ့အကြောင်း ဖတ်လိုက်ရပြန်
 တော့ မိသားစုဘဝ၊ ဆင်းရဲအတူ၊ ချမ်းသာအမျှ၊ မိဘမေတ္တာ၊ တဲအိုပျက်မှာ
 နေရ စတာတွေ စတာတွေဟာ ဒီမျှကလေး အမြွက်ပြရုံနဲ့ ရင်ထဲမှာ
 တစ်လှေကြီး ခံစားကြရပြန်ရော။

ဒတ်ဂလေ့စ် ဒန်းဟာ ကနေ့ ဗြိတိန်ပြည်ရဲ့ ထိပ်တန်း ကဗျာ
 ဆရာတစ်ဦး ဖြစ်နေတာ မဆန်းပေဘူး။ (သူ့ မွေးနေ့သက္ကရာဇ်က ၁၉၄၂
 ပါ)

ON THE ROOFS OF TERRY STREET

Television aerials, Chinese characters
In the lower sky, wave gently in the smoke.

Nest building sparrows peck at moss,
Urban flora and fauna, soft, unscrupulous.

Rain drying on the slates shines sometimes.
A builder is repairing someone's leaking roof.

He kneels upright to rest his back.
His trowel catches the light and becomes precious.

Douglas Dunn

တယ်ရီလမ်းက ခေါင်မိုးများပေါ်မှာ

ကဗျာကို နှစ်ကြောင်း(နှစ်ပါဒ)တစ်ပိုဒ် ရေးဖွဲ့ထားတယ်။ ကပ္ပလစ် (Couplet) လို့ ခေါ်တယ်။ တစ်ပါဒမှာ အက္ခရာကို အရေအတွက် ကန့်သတ်မထားဘူး။ ရံဖန် ကိုးလုံး၊ ရံဖန် ဆယ့်တစ်လုံး၊ ရံဖန် ဆယ့်နှစ်လုံးပဲ။ မကြာစနစ်ကို မသုံး၊ စကားပြောရစ်သမ်ပဲ ယူထားတယ်။ ကာရန်လည်း မသုံးဘူး။

စာသားကို ကြည့်ကြစို့။

ခေါင်းစဉ်က On the Roofs of Terry Street တယ်ရီလမ်းပေါ်ရဲ့ ခေါင်မိုးများပေါ်မှာတဲ့၊ အရင်အပတ်က 'တယ်ရီလမ်းက လူများ' ကို ရေးတဲ့ ကဗျာဆရာပဲ။ တယ်ရီလမ်းက အဆောက်အအုံတွေရဲ့ ခေါင်မိုးများကို ဖွဲ့နေတယ်။

Television aerials တယ်လီဗစ်ရှင်း အေရီယယ်တိုင်များ။
Chinese characters in the lower sky အောက်ပိုင်း ကောင်းကင်မှာ တရုတ်အက္ခရာများ။ ဒါဟာ Nouns in apposition (နာမ်ပုဒ် နှစ်ခုကို ယှဉ်တွဲခြင်း) သုံးထားတာ ဖြစ်တယ်။ Yangon, the

capital of Myanmar (မြန်မာပြည်ရဲ့ မြို့တော်၊ ရန်ကုန်) ဆို
တာမျိုးပေါ့။ နှစ်ခု ပေါင်းလိုက်လျှင် 'အောက်ပိုင်းကောင်းကင်မှာ
တရုတ်အက္ခရာများ (လိုဖြစ်နေတဲ့) တယ်လီဗစ်ရှင်း အေရီယယ်
တိုင်များ'လို့ ရမယ်။

wave gently in the smoke မီးခိုးထဲမှာ ညင်ညင်သာသာ ရှေ့ယမ်းနေ
သတဲ့။ လေထဲမှာ မဟုတ်၊ မီးခိုးထဲမှာနော်။

Nest-building sparrows peck at moss အသိုက်ဆောက်တဲ့ စာ
ကလေးများ ရေညှိကို ထိုးဆိတ်ကြတယ်။

Urban flora and fauna မြို့ပြ အပင်နဲ့ အကောင်။ ဒီမှာလည်း nouns
in apposition သုံးထားတယ်လို့ မှတ်ပါ။ မြို့ပြ အပင်နဲ့
အကောင် ဆိုတာ စာကလေးနဲ့ ရေညှိကို ပြောတယ်လို့ နားလည်
ရတယ်။ မြို့ပြမှာ အပင်ဆိုလို့ ရေညှိပင်ပဲ ရှိတယ်။ အကောင်
ဆိုလို့ စာကလေးပဲ ရှိတယ်ပေါ့။

soft ပျော့ပျောင်းတယ်။ ဒါလည်း စာကလေးနဲ့ ရေညှိပင် နှစ်ခုစလုံးကို
ညွှန်းနေတာပါပဲ။

unscrupulous ဩတ္တပ္ပတရား မရှိဘူး။ မကောင်းမှုပြုဖို့ ဘာကိုမှ မငဲ့
ကွက်တတ်ဘူးတဲ့။ စာကလေးနဲ့ ရေညှိပင်ကို ညွှန်းနေတာပါပဲ။
စာကလေးလည်း သူ့အသိုက် လုပ်ချင်ရာ လုပ်မယ်။ ဘယ်သူ
ဘာဖြစ်ဖြစ် ဂရုမစိုက်ဘူး။ ရေညှိပင်ကလည်း ပေါက်ချင်ရာ
ပေါက်မှာပဲ။ ဘာကိုမှ ငဲ့ကွက်နေမှာ မဟုတ်ဘူးလေ။

ဒီနှစ်ပါဒ် တစ်ပိုဒ်က မြို့ပြရဲ့ သဘာဝအလှ ကင်းမဲ့ပြီး စိတ်ပျက်
စရာ စာကလေးနဲ့ ရေညှိပင်တို့ပဲ မင်းမူနေတာကို သရုပ်ပေါ်စေတယ်။
(ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်မှာတော့ ရေညှိအပြင် ညောင်ပင်ကိုပါ ထည့်ပြော
ရမှာပေါ့လေ။ ညောင်ပင် ဆိုတာကလည်း ပေါက်ချင်ရာ ပေါက်တာ
unscrupulous ပေကိုး)

Rain drying on the slates shines sometimes သင်ပုန်းကျောက်

(အမိုး)တွေပေါ်မှာ ခြောက်သွေ့လာနေတဲ့ မိုးရေက တစ်ခါတလေ
 ဝင်းပနေတယ်။ သူတို့ဆီမှာ ကျောက်သင်ပုန်းလုပ်တဲ့ ကျောက်ပြား
 ကို အိမ်မိုးရာမှာ သုံးပါတယ်။ ဒီကျောက်ပြားတွေဟာ မူလက
 ချေးညောင်တွေနဲ့ ပေကျံနေတာကလား။ ခုနက မိုးရွာလိုက်တော့
 ချေးညောင်တွေ၊ ဖုန်တွေ ရေဆေးပစ်လိုက်သလိုဖြစ်ပြီး ဝင်းပလာ
 တယ်။ ဒါပေမဲ့ အမြဲ မဟုတ်ဘူး။ နေရာတကာမှာ မဟုတ်ဘူး။
 'တစ်ခါတလေ' မှသာတဲ့။ ဟိုနေရာ သည်နေရာလောက်မှာသာ
 တဲ့။ ဘယ်လောက် ညစ်ထေး မည်းမှောင်နေသလဲဆိုတာ ပြနေတယ်။

A builder is repairing someone's leaking roof ဆောက်လုပ်ရေး
 သမား တစ်ဦးဟာ တစ်ယောက်ယောက်ရဲ့ မိုးယိုတဲ့ ခေါင်မိုးကို
 ပြင်နေတယ်တဲ့။ ခုနက ရေညှိပင်ရယ်၊ အခု မိုးယိုတာရယ်ကို
 ထောက်လိုက်တော့ ဒီရပ်ကွက်က အဆောက်အအုံတွေ ဘယ်လောက်
 အိုမင်း ဟောင်းမြင်းနေပြီလဲဆိုတာ သိသာတယ်။

He kneels upright to rest his back သူ့ကျောပြင် နားဖို့ မတ်မတ်
 ခူးထောက် (ထိုင်) လိုက်တယ်။ အလုပ်သမားကြီးဟာ ကုန်းပြီး
 အမိုးကို ပြင်နေရတာပါ။ ကြာတော့ ခါးညောင်းလာတယ်။ ဒီတော့
 နည်းနည်းမှ အညောင်းပြေ အညာပြေ သက်သာလို သက်သာငြား၊
 ခါးကို မတ်မတ်ဆန့်လိုက်တယ်။ ခူးထောက်လျက်ကတော့ ခူး
 ထောက်လျက်ပါပဲ။

His trowel catches light and becomes precious သူ့သံလက်က
 အလင်းကို ဖမ်းမိလိုက်ကာ (သံလက်ပေါ်ကို ဗြုန်းခနဲ အလင်းကျ
 ရောက်သွားကာ) အဖိုးတန်သွားတော့တယ်။

ဒီပါဒဟာ ကဗျာတစ်ပုဒ်လုံးမှာ အခရာပါပဲ။ သေသေချာချာ
 စေ့စေ့တွေးပြီး မြင်ယောင် ခံစားကြည့်ပါလေ။ မိုးတွင်း မိုးရွာပြီးစဆိုတော့
 ဝန်းကျင်တစ်ခုလုံးဟာ အုံ့အုံ့မှိုင်းမှိုင်းနဲ့ ရှိနေပေလိမ့်မယ်။ ခေါင်မိုးတွေ
 ကလည်း သင်ပုန်းကျောက် မွဲပြာရောင်ပဲပေါ့။ ရေညှိတွေကလည်း တက်
 နေလိုက်သေး။ ဒီလို မည်းမည်းမှောင်မှောင် ဝန်းကျင်မှာ အလင်းရောင်

ကလေး တစ်ပိုင်းတစ်စ မြင်လိုက်ရတာ ဘယ်လောက် လှပသွားပြီး ဘယ်လောက် အားရစရာ ကောင်းလိုက်လေမလဲ။ ဒီအလင်းရောင်ဟာ တိမ်မည်းတွေကြားထဲ ပြူထွက်စပြုလာတဲ့ နေမင်းရဲ့ တမန်တော် ဖြစ်ပေလိမ့်မယ်။ နေသာဦးတော့မယ်ပေါ့။ အတိတ်ကောင်း၊ နိမိတ်ကောင်းပေါ့။ ဒါကြောင့် 'အဖိုးတန်သွားတယ်'လို့ ဆိုလိုက်တာ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ မိုးထဲလေထဲ၊ မှောင်မည်းမည်းထဲ ညောင်းညာနေရှာတဲ့ အလုပ်သမားကြီး အဖို့ မျှော်လျင့်ချက် လင်းရောင်ခြည်ကလေးပေပ။

ကဲ ... အခု ကဗျာတစ်ပုဒ်လုံးကို မြန်မာလိုချည်း ရေးချကြည့်ကြဦးစို့။

တယ်ရီလမ်းရဲ့ ခေါင်းမိုးများပေါ်မှာ

အောက်ပိုင်းကောင်းကင်မှာ တရုတ်အက္ခရာများ၊
 တယ်လီဗစ်ရှင်း အေရီယယ်တို့ မီးခိုးထဲ အသာဂေ့ယမ်းနေ။
 အသိုက်လုပ် စာကလေးများ ရေညှိကို ထိုးဆိတ်ကြ၊
 မြို့ပြရဲ့ အပင်နဲ့ အကောင်များ၊ ပျော့ပျောင်း၊ ဩတ္တပ္ပမဲ့။
 သင်ပုန်းကျောက်ပေါ်က မိုးရေခြောက်သွေ့၊ တစ်ခါတလေ ဝင်းပ။
 ဆောက်လုပ်ရေးသမား တစ်ဦးတစ်ယောက်ရဲ့ မိုးယိုအမိုး ပြင်နေ။
 ကျောပြင် နားဖို့ မတ်မတ် ဒူးထောက်ထိုင်လိုက်။
 သူ့သံလက် အလင်းကို ဖမ်းမိကာ အဖိုးတန်သွားတယ်။

ဒတ်ဂလာ့စ် ဒန်း

ကဗျာဆိုတာ ဖတ်သူက အမျိုးမျိုး တွေးပြီး အမျိုးမျိုး ခံစားကြည့်ရတဲ့ ပစ္စည်းမျိုးဖြစ်တယ်။ အမျိုးမျိုး စဉ်းစားစရာမလိုဘဲ ပြောချင်တာကို တဲ့တိုးပြောတာကို စကားပြေလို့ ခေါ်တယ်။ အဓိပ္ပာယ်အမျိုးမျိုး စဉ်းစားနိုင်တာကို ကဗျာရဲ့ အဓိဂတဂုဏ်လို့ ခေါ်တယ်။ ခုကဗျာကို ကြည့်လေ။ မြို့ပြရပ်ကွက် အလုပ်သမားတစ်စုဖွဲ့လို့ ပြောနိုင်တယ်။ ဒီအနေနဲ့ ကြည့်လျှင် ဘယ်လောက်ကောင်းတဲ့ အဖွဲ့အနွဲ့ကလေးတွေပါလဲ။ တယ်လီ

ဗစ်ရှင်း အေရီယယ်လေးတွေကို ကောင်းကင်အောက်ပိုင်းနားက တရုတ် အက္ခရာများလို့ ဖွဲ့ထားတယ်။ စာကလေးနဲ့ ရေညှိကို မြို့ပြရဲ့ အပင်နဲ့ အကောင်များတဲ့။ နှစ်ခုစလုံးဟာ နူးညံ့သလောက် ထင်ရာစိုင်းပြီး အန္တရာယ်ပေးကြသူချည်းပါပဲ။ ဆင်းရဲသားရပ်ကွက်ဆိုတော့ မိုးယိုတဲ့ အိမ်က ယို။

ခေါင်းမိုးပြင်တဲ့ အလုပ်သမားကြီးကို ဖွဲ့တာလို့ ပြောမယ်ဆိုလည်း ရတာပါပဲ။ သူ အလုပ်လုပ်နေတဲ့ အုံ့အုံ့မှိုင်းမှိုင်း မိုးကောင်းကင်အောက်က ဝန်းကျင်။ မိုးရွာတစ်ချက်၊ တိတ်တစ်ချက်နဲ့ မိုးလေဝသ အခြေအနေ။ သူ ညောင်းညာပင်ပန်းပုံ။ သူ့ဘဝမှာ ကြည်နူးစရာ။ မျှော်လင့်စရာ။

ဒီကဗျာဟာ နာဂရစိတ္တ (cityscape) လို့ ခေါ်ကြတဲ့ မြို့ပြပန်းချီ တစ်ပိုင်းလို့လည်း ဆိုနိုင်တယ်။ မှောင်မှောင်မည်းမည်း ဝန်းကျင်။ ပြာမဲ့မဲ့ သင်ပုန်းကျောက် အမိုးများ၊ တိုက်တာတွေပေါ် ထင်ရာစိုင်း ပေါက်ရောက်နေတဲ့ ရေညှိပင်များ၊ ထင်ရာစိုင်း အသိုက်လုပ် ဖျက်ဆီးနေတဲ့ စာကလေးများ အဲသလို မည်းညစ်တဲ့ အရောင်လွင်ပြင်မှာ သင်ပုန်းကျောက်အမိုးပေါ် မိုးရေ စိုရွဲနေရာက ခြောက်သွေ့လာပြီး ကြိုးကြား ဝင်းလက်သွားပုံ။ ပန်းရန်အလုပ်သမားကြီးရဲ့ သံလက်ပေါ်က လက်ခနဲ ဖြစ်သွားတဲ့ အဖိုးတန်လှတဲ့ အလင်းစကလေး။

ဒီလို အပေါ်ယံကြော အဓိပ္ပာယ်တွေအပြင် အတွင်းသား အဓိပ္ပာယ်လေးလည်း ပါနေလေရဲ့လို့ ကောက်ချက်ချမယ်ဆိုလျှင်လည်း ရပါသေးတယ်။ ဘဝဆိုတာ ပန်းရန်အလုပ်သမားကြီး အလုပ်လုပ်နေရတဲ့ ဝန်းကျင်နဲ့ မိုးလေဝသလို မည်းမှောင်နေတတ်တာချည်း။ စိတ်ညစ် စိတ်အိုက်စရာတွေချည်း။ ဒါပေမဲ့ ဒီမည်းမည်းမှောင်မှောင်တွေချည်း ပြည့်နေတာ မဟုတ်ပါဘူး။ တစ်ခါတလေ ပန်းရန်အလုပ်သမားကြီးရဲ့ သံလက်ပေါ်က ရှားရှားပါးပါး အလင်းလို ကြည်နူးစရာကလေး၊ မျှော်လင့်စရာကလေးများလည်း ရှိတတ်ပါတယ်။ အခက်အခဲတွေ၊ ဒုက္ခတွေ၊ စိတ်ပျက်စရာတွေနဲ့ တစ်ဘဝလုံး ရုန်းကန် နပန်းလုံးရင်း ချမ်းသာသုခ ဆိုတာလေးများလည်း ကြုံရတတ်ပါကြောင်း ဒီကဗျာက ညွှန်းပြလိုရိပ် ရှိတယ်လို့ ယူမယ်ဆိုလျှင်လည်း ရနိုင်ပေလိမ့်။

WHY BROWNLEE LEFT

Why Brownlee left, and where he went,
Is a mystery even now.
For if a man should have been content
It was him; two acres of barley,
One of potatoes, four bullocks,
A milker, a slated farmhouse.
He was last seen going out to plough
On a March morning, bright and early.

By noon Brownlee was famous;
They had found all abandoned, with
The last rig unbroken, his pair of black
Horses, like man and wife,
Shifting their weight from foot to
Foot, and gazing into the future.

Paul Muldoon

ဘာကြောင့် ဘရောင်လီ ထွက်သွား

ကနေ့ခေတ် ဗြိတိသျှ ကဗျာဆရာတစ်ဦးရဲ့ ကဗျာတစ်ပုဒ်ပါပဲ။
 နှစ်ပါဒ ဖွဲ့ထားတယ်။ ရှေးရိုး မကြာစနစ်ကို မသုံး၊ စကားပြောရစ်သမ်ကို
 သုံးထားတယ်။ ကာရန်မဲ့တယ်လို့ ဆိုရမှာဖြစ်ပေမဲ့ အပိုဒ်တစ်ပိုဒ်မှာ
 ပထမ ပါဒရဲ့ went နဲ့ တတိယက content ၊ ဒုတိယက now နဲ့
 သတ္တမက plough စတုတ္ထက barley နဲ့ အဋ္ဌမက early တို့ မတော်
 တဆ သဘောမျိုးသွားပြီး ကာရန်ငြိနေကြတယ်။ ဒုတိယအပိုဒ်မှာတော့
 ဘာကာရန်မှ မညီကြဘူး။

ကဗျာစာသားကို ဖတ်ကြည့်ကြရအောင် ...

Why Brownlee left ဘာကြောင့် ဘရောင်လီ ထွက်သွားတယ်၊
 and where he went သူ ဘယ်ကို သွားတယ်ဆိုတာ
 Is a mystery even now အခုထက်ထိ သိရခက်တဲ့ကိစ္စ ဖြစ်နေတယ်တဲ့။
 For ဘာလို့လဲ ဆိုတော့
 if a man should have been content လူတစ်ယောက်ဟာ (ဘဝမှာ)
 ကျေနပ်နေတယ် (စိတ်ချမ်းသာနေတယ်) ဆိုလျှင်

It was him အဲဒီလူဟာ သူပါပဲတဲ့။

two acres of barley ဘာလီစပါး (စိုက်ထားတာ) နှစ်ဧက

One of potatoes အာလူး တစ် (ဧက)၊

four bullocks နွားလေးကောင်

A milker နို့စားနွားမတစ်ကောင်

a slated farmhouse သင်ပုန်းကျောက်အမိုးမိုးထားတဲ့ လယ်ယာအိမ်

... လယ်သမားတစ်ယောက်အနေနဲ့၊ ဒါတွေ ဒါတွေ ပိုင်ဆိုင်နေ
ရပြီဆိုတော့ သူ့ဘဝသူ ကျေနပ် နှစ်သိမ့်နေခဲ့တယ်ပေါ့။

He was last seen going out to plough သူ့ကို နောက်ဆုံး မြင်လိုက်

ကြရတာကတော့ လယ်ထွန်ထွက်သွားစဉ်ပါပဲတဲ့။ လယ်ထွန်
အသွား နောက်ဆုံး မြင်လိုက်ကြရတယ်တဲ့။

On a March morning မတ်လ တစ်မနက်ခင်း

bright and early ဝင်းပ(နေသာ)လို့ စောစောစီးစီးတဲ့။

By noon brownlee was famous မွန်းတည့်ချိန်မှာတော့ ဘရောင်လီ

နာမည် ကြီးသွားပြီ။ လူတွေ သူ့အကြောင်းပဲ တစ်ပြောတည်း
ပြောနေကြပြီ။

They had found all abandoned အားလုံးကို စွန့်ပစ်ထားခဲ့တာကို

တွေ့ကြရတယ်။

with the last rig unbroken နောက်ဆုံးအဆိုင်း မဖြုတ်ရသေး၊

his pair of black Horses, like man and wife လင်မယားနှယ် သူ့

မြင်းနှစ်ကောင်ဟာ -

shifting their weight from foot to foot အလေးချိန်ကို ခြေထောက်

တစ်ချောင်းကနေ တစ်ချောင်း ပြောင်းနေကြတယ်။ ဒီဘက်ကလေး
ဟိုဘက်ပြောင်း လုပ်နေကြတယ်။

and gazing into the future အနာဂတ်ဆီကို ငေးကြည့်နေကြတယ်

... တဲ့။

အခုကဗျာတစ်ပုဒ်လုံးကို မြန်မာလိုရေးကြည့်ရအောင်

ဘာကြောင့် ဘရောင်လီ ထွက်သွား

ဘာကြောင့် ဘရောင်လီ ထွက်သွား၊ ဘယ်ကိုသွား
 ခုထိ သိရခက် အဖြစ်တစ်ခုသာ။
 လူတစ်ယောက် ကျေနပ်နေတယ်ဆိုလျှင်
 ဒါ သူပါပဲ။ ဘာလီစပါး နှစ်ဧက၊
 အာလူး တစ်ဧက၊ နွားထီး လေးကောင်၊
 နို့စားနွားမ တစ်ကောင်၊ သင်ပုန်းကျောက်မိုး လယ်အိမ်။
 သူ့ကို လယ်ထွန်အသွား နောက်ဆုံး မြင်လိုက်ကြရ၊
 မတ်လ မနက်ခင်း၊ နေသာသာ၊ စောစောစီးစီး။

မွန်းတည့်မှာ ဘရောင်လီ နာမည်ကြီးနေပြီ။
 အားလုံးကို ပစ်ထားခဲ့တာ တွေ့ကြရ၊ သူ
 နောက်ဆုံးအဆိမ်း မဖြုတ်ရသေး၊ သူ့မြင်း
 မည်း နှစ်ကောင်၊ လင်မယားနှယ်သာ၊
 အလေးကို ခြေတစ်ဖက်က တစ်ဖက်ကို
 ရွှေ့နေ အနာဂတ်ဆီ ငေးစိုက်နေ။

ဘရောင်လီ ဆိုတဲ့ လယ်သမားတစ်ယောက် လယ်တောအိမ်က
 ပျောက်သွားတယ်။ ဘာကြောင့် ထွက်ခွာသွားရသလဲ၊ ဘယ်ကို သွား
 သလဲဆိုတာ ဘာမှစုံစမ်းလို့မရ၊ ခန့်မှန်းလို့မရဘဲ အဆန်းဖြစ်နေတယ်။
 သူကပဲ ထွက်သွားတာလား၊ ပြန်ပေးဆွဲသွားတာလားလဲ မသိဘူး။
 တကယ်ကတော့ ဘရောင်လီဟာ စိတ်ညစ်ပြီး အိမ်က ထွက်ပြေးရမယ့်
 လူစားမျိုးလည်း မဟုတ်ဘူး။ သူ့မှာ မြေနဲ့၊ နွားနဲ့ ပြည့်စုံကုံလုံသူတစ်ဦး
 ဖြစ်တယ်။

သူ့ဘဝသူ ကျေနပ် ရောင့်ရဲနိုင်သူတစ်ဦး ဖြစ်တယ်။ ဘာလီစပါး
 စိုက်တဲ့မြေက နှစ်ဧက၊ အားလူး ချထားတာက တစ်ဧက၊ နွားထီး လေး
 ကောင်၊ နို့စားနွားမ တစ်ကောင်၊ သူများလို သက်ကယ်မိုး မဟုတ်၊

သင်ပုန်းကျောက်ချပ် မိုးထားတဲ့ လယ်ယာအိမ်ကလေးတစ်လုံး ပိုင်ဆိုင်သူ ဖြစ်တယ်။ ဘာလိုသေးလဲ မေးရမယ့် လယ်သမားမျိုး။

သူ့ကို နောက်ဆုံး မြင်လိုက်ကြရတာကတော့ လယ်ထွန်အသွား မှာ ပါပဲ။ မတ်လ မနက်စောစော နေထွက်ပြီးစ နေရောင်တွေဖြာနေ၊ လင်းနေတဲ့ အချိန်ကလေးမှာပေါ့။

ဘရောင်လီ မရှိတော့တာကို အိမ်နီးချင်းများ၊ ဘဝတူ လယ်သမား များ စတင်ရိပ်မိလာကြပြီး မေးကြမြန်းကြနဲ့ မွန်းတည့်ချိန်မှာတော့ လူတွေဟာ သူ့အကြောင်းပဲ တစ်ပြောတည်း ပြောနေကြပါပြီ။ အိမ်မှာ မရှိတော့ လယ်ထဲ သွားကြည့်ကြတယ်။ အားလုံးကို ဒီတိုင်း ပစ်ထားခဲ့တာ တွေ့ကြရတယ်။ လယ်ထွန်ရင်းတန်းလန်း၊ ထွန်မှာတပ်ထားတဲ့ မြင်းတွေ တောင် ထွန်က မဖြုတ်ရသေး။ သူတို့ဆီက လယ်ထွန်တယ်ဆိုတာ မြင်း နဲ့ ထွန်တာကိုး။ လင်မယားနှစ်ယောက်သဖွယ် တူလှတဲ့ မြင်းမည်းကြီး နှစ်ကောင်ဟာ ထွန်မှာတပ်လျက် ဒီအတိုင်းပဲ ရှိနေတယ်။ ထွန်ကိရိယာ တွေကို ထမ်းပိုးထားရတာက လေးလွန်းလို့ သက်သာလို သက်သာငြား ခြေတစ်ဖက်က တစ်ဖက် ပြောင်းဖို့ ကြိုးစားရင်း လှုပ်ရွှနေကြတယ်။ မျက်လုံးတွေက ငေးစိုက်ကြည့်နေပုံကလည်း အနာဂတ်ကို လှမ်းမျှော် ကြည့်နေကြသလို ထင်ရတယ်တဲ့။

အကြမ်းဖျင်း ဖတ်ကြည့်လိုက်လျှင်တော့ ဘရောင်လီဆိုတဲ့ လယ် သမားတစ်ယောက် ရုတ်တရက် ပျောက်ဆုံးသွားပုံကို ရေးဖွဲ့ထားတာပါပဲ လို့ ထင်ရမယ်။ ဒါပေမဲ့ နောက်ဆုံးမှာ မြင်းနှစ်ကောင် အနာဂတ်ကို ငေးစိုက်ကြည့်နေတယ် ဆိုတာကို စဉ်းစားကြည့်လိုက်တော့မှ ဒါဟာ ဘရောင်လီ တစ်ဦးတည်းကိစ္စကို ပြောနေတာမဟုတ်ဘဲ ယနေ့ခေတ်မှာ လယ်သမားတွေက လယ်ယာလုပ်ငန်းကို စွန့်ပစ်ပြီး မြို့ပေါ်ပြေးနေကြ တယ်ဆိုတဲ့ ကမ္ဘာနဲ့တစ်ဝန်း ဖြစ်ပျက်ကြုံတွေ့နေရတဲ့ ကိစ္စကြီးကို ပြော နေတာပါလားလို့ သဘောပေါက်လာရတော့တယ်။ ရုတ်တရက်တော့ သူတို့သခင်က ဒီအတိုင်း ထားပစ်ခဲ့လို့ မြင်းနှစ်ကောင်ခမျာ သူတို့ရှေ့ရေး ဘယ်လို ရှိပါလိမ့်လို့ စဉ်းစား စိုးရိမ်နေကြပုံကို တွေ့ရမယ်။ သေသေချာချာ စဉ်းစားကြည့်တော့မှ ဒီမြင်းနှစ်ကောင်ဟာ အခြား အခြား လယ်ယာ

တိရစ္ဆာန် အားလုံးနဲ့တကွ လယ်ယာလုပ်ငန်းကြီး တစ်ခုလုံးကို ကိုယ်စား ပြုနေတယ်လို့ သိမြင်လာရတော့တယ်။ လယ်သမားတွေတော့ မြို့တက် ကုန်ကြပြီ။ လယ်ယာတွေ ဘယ်သူက လုပ်ကြမှာတုံးလို့ ကဗျာဆရာက စိုးရိမ်ပူပန်ပြနေတာ ဖြစ်တယ်။ သူ့ရဲ့ ယေဘုယျ စိုးရိမ်စိတ်ကို ဘရောင်လီ ဆိုတဲ့ လယ်သမားတစ်ယောက်ရဲ့ ဖြစ်ရပ်သဖွယ် တင်စားပြီး ကဗျာပြု ထားတာ ဖြစ်တယ်။

အင်္ဂလန်ပြည်မှာ ကျေးရွာတွေကို စွန့်ပစ်ပြီး လယ်သမားတွေ၊ အထူးသဖြင့် ဘရောင်လီလို လယ်သမားလူငယ်တွေ မြို့ကိုပဲ တက်နေ ကြတဲ့အတွက် လယ်ယာလုပ်ငန်းတွေ လုပ်မယ့်ကိုင်မယ့်သူ နည်းနည်း လာနေတဲ့အကြောင်း စာအုပ်စာတမ်းတွေ အများကြီးပဲ ထွက်ပေါ်ပြီးပါပြီ။ မှတ်မိသလောက် Akenfield, Deserted Villages စတဲ့ စာအုပ်များ။ ကမ္ဘာတစ်ဝန်းလုံးမှာ ဒီတိုင်း ကြုံတွေ့နေရတာပါပဲ။

တောက မြို့တက်ကုန်ကြပြီ။ လယ်ယာတွေ စွန့်ပစ်ထားခဲ့ကြပြီ ဆိုတဲ့ ကနေ့ခေတ်ရဲ့ ကြေကွဲဖွယ်ဖြစ်ရပ်ကလေးကို ရေးဖွဲ့ထားတဲ့ ကဗျာ တစ်ပုဒ် ဖြစ်တယ်။

COUNTING THE MAD

This one was put in a jacket,
This one was sent home,
This one was given bread and meat
But would eat none,
And this one cried No No No No
All day long

This one looked at the window
As though it were a wall,
This one saw things that were not there,
This one things that were,
And this one cried No No No No
All day long.

This one thought himself a bird,
This one a dog
And this one thought himself a man,
An ordinary man,
And cried and cried No No No No
All day long.

Donald Justice

အရူးများကို ရေတွက်ကြည့်ခြင်း

အမေရိကန် ကဗျာဆရာရဲ့လက်ရာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကဗျာကို တစ် ပိုဒ်မှာ ခြောက်ပါဒ် ထားတာကလွဲလို့ ဘာညီညွတ်မှုမှ မရှိဘူး။ မကြာ မသုံး၊ ကာရန် မယူဘူး။ စကားပြောရစ်သမ်ပဲ သုံးထားတယ်။

ခေါင်းစဉ် Counting the Mad က 'အရူးများကို ရေတွက် ကြည့်ခြင်း' ပါတဲ့။

This one was put in a jacket ဒီတစ်ယောက်ကို ဂျက်ကက် ဝတ်ပေးထား ရတယ်။

This one was sent home ဒီတစ်ယောက်ကို အိမ်ပြန်လွှတ်လိုက်တယ်။

This one was given bread and meat ဒီတစ်ယောက်ကို ပေါင်မုန့်နဲ့ အသား ပေးတယ်။

But would eat none ဒါပေမဲ့ ဘာမှ မစားချေဘူးတဲ့။

And this one cried No No No No All day long ဒီတစ်ယောက် ကတော့ တစ်နေ့ကုန် နိုးနိုး (မဟုတ်ဘူး) လို့ပဲ အော်နေချေတော့ တယ် ... တဲ့။

No ဆိုတဲ့ အင်္ဂလိပ်စကားလုံးအတွက် အတိအကျ ပြန်ဆိုစရာ မြန်မာစကားလုံး မရှိဘူး။ ဒါကြောင့် 'နီးနီးနီးနီး'လို့ပဲ အသံလှယ် ရေးလိုက်ရတယ်။ No ဆိုတာ မြန်မာလိုမှာက 'မဟုတ်ဘူး'ဆို လည်း ရ၊ 'မရှိဘူး' ဆိုလည်း ရ၊ 'မသိဘူး'ဆိုလည်း ရတာကိုး။ မြန်မာမှာတော့ Yes သာရှိပြီး (အင်း၊ အေး) No မရှိဘူး ဆိုတာကို ဘာသာစကား လေ့လာသူတိုင်း သိကြပါတယ်။ ဟုတ်ကဲ့၊ ကလေး ဆန်ဆန် သုံးမယ်ဆိုလျှင်တော့ 'ဟင့်အင်း'လို့ ပြောနိုင်တာပေး။

နောက်တစ်ပိုဒ်။

This one looked at the window as though it were a wall ဒီတစ်ယောက်ကတော့ ပြတင်းပေါက်ကို နံရံတစ်ခုနယ် ကြည့်နေ တယ်။

This one saw things that were not there ဒီတစ်ယောက်ကတော့ အဲဒီမှာမရှိတဲ့ အရာတွေကို မြင်နေတယ်။

This one things that were ဒီတစ်ယောက်ကတော့ ရှိတာတွေကို မြင်နေတယ်။ အင်္ဂလိပ်မှာ ကြိယာကို ဒုတိယအကြိမ်မှာ ထပ် မထည့်တော့ဘူး။ မြန်မာမှာ ထည့်ပေးရတယ်။

And this one cried No No No No All day long ဒီတစ်ယောက် ကတော့ တစ်နေ့ကုန် နီးနီးနီးနီးလို့ပဲ အော်နေချေတော့တယ် ... တဲ့။ အထက်အပိုဒ်က ပါဒကို ထပ်ကြော့ထားတယ်။ အဓိပ္ပာယ် ရှိတယ်လို့ နားလည်ရမယ်။

နောက်တစ်ပိုဒ်က ...

This one thought himself a bird ဒီတစ်ယောက်က သူ့ကိုယ်သူ ငှက်လို့ ထင်နေတယ်။

This one a dog ဒီတစ်ယောက်က ခွေးလို့ ထင်နေတယ်။ ဒီမှာလည်း အင်္ဂလိပ်လိုမှာ ကြိယာကိုထပ်မဆိုတော့၊ မြန်မာမှာတော့ 'ထင်နေ တယ်'ဆိုတာ ထည့်ပေးရတယ်။

And this one thought himself a man ဒီတစ်ယောက်က သူ့ကိုယ်သူ
လူလို. ထင်နေတယ်။ (ကြိယာကို မမြုပ်တော့ဘဲ အပြည့်အစုံ
ဆိုထားတာက လေးနက်စေချင်လို့ ဖြစ်တယ်)

An ordinary man သာမန်လူလိုပဲ သူ့ကိုယ်သူ ထင်နေတာပါ။ သူများ
အရူးတွေလို သူ့ကိုယ်သူ နပိုလီယန် မထင်ပါဘူး။

And cried and cried No No No No All day long ပြီးတော့ တစ်
နေ့ကုန် နိုးနိုးနိုးနိုးလို့ပဲ အော်ပြီးရင်း အော်နေတော့တယ် ... တဲ့။
ဝါကျဆက်ထားပုံအရ နိုးနိုး အော်နေသူဟာ သာမန်လူလို. ထင်
နေသူဖြစ်ကြောင်း သတိပြုပါလေ။

အခု တစ်ပုဒ်လုံးကို မြန်မာလို ရေးချကြည့်ကြရအောင်။

အရူးများကို ရေတွက်ကြည့်ခြင်း

ဒီတစ်ယောက်ကို ဂျက်ကက် ဝတ်ပေးထားရ၊
ဒီတစ်ယောက်ကို အိမ်ပြန်လွှတ်လိုက်ရတယ်။
ဒီတစ်ယောက်ကို ပေါင်မုန့်နဲ့ အသား ပေးပေမဲ့
ဘာကိုမှ မစားချေဘူး၊
ဒီတစ်ယောက်ကတော့ နိုးနိုးနိုးနိုး အော်နေ
တစ်နေ့ကုန်ပါပဲ။

ဒီတစ်ယောက် ပြတင်းပေါက်ကို ကြည့်နေတယ်၊
နံရံဖြစ်နေတဲ့အတိုင်းပဲ။
ဒီတစ်ယောက် အဲဒီမှာ မရှိတာတွေ မြင်နေတယ်၊
ဒီတစ်ယောက် ရှိတာတွေကို။
ဒီတစ်ယောက်ကတော့ နိုးနိုးနိုးနိုး အော်နေ
တစ်နေ့ကုန်ပါပဲ။

m g y o e . c o m SAMPLE BOOK ဒီတစ်ယောက် သူ့ကိုယ်သူ ငှက် ထင်တယ်၊

ဒီတစ်ယောက်ကတော့ ခွေး။

ဒီတစ်ယောက် သူ့ကိုယ်သူ လူလို့ ထင်နေတယ်၊

သာမန် လူပါပဲတဲ့။

ပြီး နိုးနိုးနိုးနိုး အော်ပြီးရင်း အော်နေ

တစ်နေကုန်ပါပဲ။

အကျယ်ချဲ့ စကားပြေပြန်နေစရာမလိုဘဲ ခုလို တိုက်ရိုက် ဘာသာ ပြန်ပြတာကို ဖတ်ကြည့်ရင်ပဲ ကဗျာရဲ့ သဘောသွားကို ရိပ်မိသိရှိလောက် ပါပြီ။ အရူးထောင်ထဲက အရူးတွေရဲ့ ဓာတ်ပုံတွေကိုလား၊ နာမည်စာရင်း ကိုလား မသိ၊ ထောက်ပြပြီး သူတို့အကြောင်း၊ သူတို့ ရူးကြပုံအကြောင်း ရှင်းပြနေတာပါ။ အင်္ကျီမဝတ်တဲ့ အရူးနဲ့၊ အစာမစားတဲ့ အရူးနဲ့၊ အိမ်ပြန် ပို့လိုက်ရတဲ့ အရူးနဲ့၊ တစ်နေကုန် နိုးနိုးနိုးနိုးလို့ပဲ အော်နေတဲ့ အရူးနဲ့ စုံနေတာပဲ။ ပြတင်းပေါက်ကို နံရံလို သဘောထားပြီး ကြည့်နေတဲ့ အရူး လည်း ရှိတယ်။ အဲဒီပြတင်းပေါက်မှာ မရှိတာတွေကို မြင်တဲ့ အရူးလည်း ပါတယ်။ ရှိတာတွေကိုမြင်တဲ့ အရူးလည်း တွေ့ရတယ်။ သူ့ကိုယ်သူ ငှက်ထင်တဲ့ အရူး၊ ခွေးထင်တဲ့ အရူးလည်း ရှိတယ်။ လူမှ သာမန်လူ တစ်ဦးပါလို့ ထင်တဲ့ အရူးလည်း ရှိကြောင်းပါတဲ့။ သူကပဲ နိုးနိုးနိုးနိုး လို့ တစ်နေကုန် အော်နေတာပါပဲတဲ့။

ဒီနောက်ဆုံးနားလေးက စကားတွေဟာ ကျွန်တော်တို့ကို စဉ်းစား စရာ ဖြစ်စေပါတော့တယ်။ ဟာ ... ဒါ သာမန်အရူးဖွဲ့ကဗျာ မဟုတ်ပါလား လို့ ရိပ်မိလာရတော့တယ်။ အင်္ကျီမကပ်တဲ့ အရူး၊ အစာမစားတဲ့ အရူး၊ မမြင်ရတာကို မြင်ရတယ်ထင်တဲ့ အရူး၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ငှက်ထင်တဲ့ အရူး၊ ခွေးထင်တဲ့ အရူးဆိုတာ သာမန်အရူးတွေရဲ့ လက္ခဏာပဲလို့ ဆိုနိုင် ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် လူသာမန်ထင်တဲ့ အရူးကတော့ အရူး မဟုတ်ချေဘူး။ လူကောင်းပဲလို့ စဉ်းစားမိလာရတယ်။ ဒီတော့မှ သူ (ကဗျာဆရာ) ပြောချင်တာက ကျွန်တော်တို့ အားလုံးဟာ အရူးတွေ ချည်းပဲလို့ ပြောချင်တာပါလားလို့ သိလာရတော့တယ်။ ဒီအဆိုအမိန့်ဟာ

ဗုဒ္ဓဘာသာ မြန်မာတွေအဖို့တော့ မဆန်းပေဘူး။ ‘ပုထုဇ္ဇနော ဥမ္မတ္တကော’
လို့ ဘုရားဟော ရှိပေသကိး။

ဒီအမြင်ရပြီးတဲ့နောက် ကဗျာကို နောက်တစ်ခေါက် ပြန်ဖတ်ကြည့်
လျှင် အချက်တိုင်းဟာ အရူးရဲ့လက္ခဏာ မဟုတ်ဘဲ ကျွန်တော်တို့ အား
လုံးရဲ့ သရုပ်ဖော်ကွက်တွေပါလား ဆိုတာကို သဘောပေါက်လိမ့်ဦးမယ်။
ကျွန်တော်တို့ လူကောင်းဆိုသူတွေပဲ အင်္ကျီချွတ်နေတယ်။ အစာမစားချင်
ဘဲ ရှိတတ်၊ ငေးချင်ရာ ငေး၊ တွေးချင်ရာ တွေးနေတတ်၊ မရှိတာတွေကို
စိတ်ကူးကြည့်တတ်၊ ငှက်နှယ်၊ ခွေးနှယ် ထင်မြင်တတ်တာချည်း။ ‘ငါ
တော့ ခွေးဖြစ်ပြီ၊ နွားဖြစ်ပြီ’ ပြောမိတာချည်း။

တစ်နေ့ကုန် နိုးနိုးနိုးနိုးလို့ အော်နေရတာကတော့ကော။ ဒါ အရေး
ကြီးဆုံးအပိုင်း ဖြစ်လာပါပြီ။ ကျွန်တော်တို့ လူ့ဘဝမှာ အပေါင်းဘက်လို့
ဆိုရတဲ့ ဝမ်းသာတာ၊ အောင်မြင်တာ၊ အလိုပြည့်တာနဲ့ အနုတ်ဘက်လို့
ဆိုရတဲ့ ဝမ်းနည်းတာ၊ မအောင်မြင်တာ၊ အလိုမပြည့်တာ၊ ဘယ်ဟာက
များ ပိုပါသလဲ။ ‘ယံ ပိစ္ဆံ န လဘတိ’လို့ ဘုရားဟောရှိတဲ့အတိုင်း မရတာ၊
မပြည့်တာ ‘န’ တွေကပဲ များနေတာ မဟုတ်လား။ အဲဒီပါဠိ ‘န’ ကို
အင်္ဂလိပ်လို No လို့ ဆိုတာပါပဲ။ လူ့ဘဝဆိုတာ ‘နလဘတိ’ စသည့်
‘န’ တွေချည်း ပြည့်နေတဲ့ဘဝ။

THE SEED SHOP

Here in a quiet and dusty room they lie,
Faded as crumbled stone or shifting sand,
Forlorn as ashes, shrivelled, scentless, dry.
Meadows and gardens running through my hand.

In this brown husk a dale of hawthorn dreams;
A cedar in this narrow cell is thrust
That will drink deeply of a century's streams;
These lilies shall make summer on my dust.

Here in their safe and simple house of death,
Sealed in their shells, a million roses leap;
Here I can blow a garden with my breath,
And in my hand a forest lies asleep.

Muriel Stuart

မျိုးစေ့ဆိုင်

ကဗျာဖွဲ့နည်းက လေးပါဒ တစ်ပိုဒ်။ တစ်ပါဒမှာ ဣအဗ္ဗဂိုဏ်း
ငါးဂိုဏ်း။ ကာရန် a b a b စနစ်။

ခေါင်းစဉ်က The Seed Shop ‘မျိုးစေ့ဆိုင်’ ပါတဲ့။ ကဗျာဆရာ
(မ)ဟာ မျိုးစေ့ဆိုင်ထဲဝင်လာပြီး ခင်းကျင်းပြသထားတဲ့ မျိုးစေ့လေးတွေ
ကို လက်နဲ့ကိုင်ကြည့်ရင်း အတွေးဝင်လာမိပုံ ရေးဖွဲ့ထားတာပါ။

Here in a quiet and dusty room ဒီက ငြိမ်ဆိတ်ဖုန်ထူတဲ့ အခန်းထဲမှာ
(ဆိုင်ထဲမှာ)

they lie သူတို့ (မျိုးစေ့လေးတွေ) လဲလျောင်းနေကြတယ်။
Faded as crumbled stone or shifting sand မွကြေနေတဲ့ ကျောက်တုံး

လို၊ ရွှေ့နေတဲ့ သဲလို အရောင်မှိန်လျက် ...
Forlorn as ashes ပြာလို အထီးကျန်လျက်၊ ပူဆွေးလျက် ...

shrivelled ရှုံ့တွလျက် ...
scentless ရနံ့မဲ့လျက် ...

dry သွေ့ခြောက်လျက် ...

ဒုတိယနဲ့ တတိယ ပါဒက စကားလုံးများဟာ မျိုးစေ့တွေကို သရုပ်ဖော်တဲ့ နာမဝိသေသနများ ဖြစ်ကြတယ်။

Meadows and gardens running through my hand မြက်ခင်းတွေ၊ ဥယျာဉ်တွေ ငါ့လက်ထဲ ပြေးဆင်းလာနေကြပါကလား။ (ကဗျာဆရာက မျိုးစေ့တွေကို လက်နဲ့ကိုင်ကြည့်ပြီး လက်ထဲက စီးဆင်းကျစေတယ်)

နောက်တစ်ပိုဒ်။

In this brown husk ဒီအညိုရောင် အခွံထဲမှာ - a dale of hawthorn dreams ဟောသွန်ပင်တစ်စင်း အိပ်မက်မက်နေတယ်။ (dale ဆိုတာ valley နဲ့အတူတူ တောင်ကြား၊ ချိုင့်ဝှမ်း ဖြစ်တယ်။ လွယ်အောင် တစ်စင်းလို့ ပြန်လိုက်တာ)

A cedar in this narrow cell is thrust ဆီဒါပင် တစ်ပင်ကို ဒီ ကျဉ်းမြောင်းတဲ့ အခန်းလေးထဲ ပစ်ထားတယ်။

That will drink deeply of a century's streams ရာစုနှစ်တစ်ခုရဲ့ ချောင်းများကို နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်း သောက်ပစ်မယ့် (ချောင်းရေ မြစ်ရေတွေကို အနှစ်တစ်ရာ သောက်ပစ်လိမ့်မယ်လို့ ဆိုလိုတယ်။ ဆီဒါပင်ဆိုတာက ညောင်ပင်လို အသက်ရှင်တာကိုး) ဒီပုဒ်စုက ဆီဒါပင်ကို ညွှန်းတယ်။ 'သောက်ပစ်မယ့် ဆီဒါပင်'လို့ ဆိုလိုတယ်။

These lilies shall make summer on my dust ဒီနှင်းပန်းလေးတွေက ငါ့မြေမှုန့်ပေါ်မှာ နွေရတု ဖြစ်စေမယ်။ သူတို့ဆီမှာက နွေမှာမှ ပန်းပွင့်တယ်။ 'နွေရတုဖြစ်စေမယ်'ဆိုတာ 'ဝေဝေဆာဆာ ပွင့်ကြမယ်' လို့ ပြောတာပါပဲ။ 'ငါ့မြေမှုန့်ပေါ်မှာ' ဆိုတာ 'ငါ့ခြံမြေမှာ' ဆိုတာထက် 'ငါ သေသွားတဲ့အခါ ငါ့သင်္ချိုင်းမှာ'လို့ ပိုဆိုလိုတယ်။

နောက်ဆုံးအပိုဒ်။

Here in their safe and simple house of death ဒီက လုံခြုံတဲ့၊ ရိုးစင်းတဲ့ သေခြင်းတရား အိမ်မှာ။ (ဆိုင်ထဲမှာ မျိုးစေ့ကလေးတွေ

အပင်မပေါက်ရဘဲ ရှိနေရတာမို့ သေနေရတာပဲလို့ ဆိုလိုတယ်)
 Sealed in their shells အခွံတွေထဲ လှောင်ပိတ်ကာ
 a million roses leap နှင်းဆီတစ်သန်း ခုန်နေကြတယ်။ (အပင်ပေါက်
 ချင်လွန်းလို့ ခုန်ထွက်ဖို့ ကြိုးစားနေကြတယ်)
 Here I can blow a garden with my breath ဒီမှာ ငါဥယျာဉ်တစ်ခုကို
 ပင့်သက်နဲ့ မှုတ်ထုတ်နိုင်ရဲ့ (ထားဝရဘုရားသခင်က မြေကိုမှုတ်
 ပြီး လူဖန်ဆင်းခဲ့တာနဲ့ နှိုင်းယှဉ်ပြီး ပြောနေတာပါ)
 And in my hand a forest lies asleep ခုတော့ ငါ့လက်ထဲမှာ တော
 တစ်တော အိပ်ပျော်နေပါလား (ကဗျာဆရာဟာ သစ်စေ့တွေကို
 ကိုင်ကြည့်နေတာ ဖြစ်ကြောင်း သတိရပါလေ)
 အခု သုံးပိုဒ်စလုံးကို ရေးချကြည့်ကြစို့။

မျိုးစေ့ဆိုင်

ဒီမှာ ငြိမ်ဆိတ်-ဖုန်ထူ အခန်းထဲ လျောင်းနေကြ၊
 ကြေမွကျောက်လို၊ ရွှေလျား သဲလို မှိန်ဝါး၊
 ပြာလို ဆွေး၊ ရှုံ့တွ၊ ရနံ့မဲ့၊ ခြောက်သွေ့သပ -
 မြက်ခင်းနဲ့ ဥယျာဉ် ငါ့လက်ထဲ ပြေးဆင်းသွား။

ဒီအခွံညိုထဲ ဟောသွန် တစ်စင်း အိပ်မက်နေ၊
 တစ်ရာစု စမ်းတွေ နက်နက် သောက်မယ့်
 ဆီဒါပင် ဒီ အခန်းကျဉ်းလေးထဲ ပစ်ထားပေ၊
 ဒီနှင်းပန်းတို့ ငါ့မြေမှုန်ထက် နွေ ပြုမကွယ့်။

ဒီ လုံခြုံ ရိုးစင်း သေခြင်း အိမ်ထဲမှာ
 အခွံထဲ လှောင်ပိတ် နှင်းဆီ တစ်သန်း ခုန်ဆွ။
 ငါ အသက်ရှူထုတ် ဥယျာဉ် ဖန်ဆင်းနိုင်တာ၊
 ငါ့ လက်ထဲ တောတစ်တော အိပ်ပျော်နေသပ။

မျိုးရီယယ် စကျူးဝတ်